

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej
Nr 137 grudzień 2000

15 listopada ŚWIĘTO NAUKI WROCŁAWSKIEJ

Przy pomniku zamordowanych profesorów lwowskich

Ceremonia wręczenia odznaczeń

Medale Politechniki Wrocławskiej otrzymali profesorowie Marian Cegielski, Edmund Małachowicz i Edward Mielcarzewicz

Profesor Henryk Hawrylak – doktor honoris causa Politechniki Wrocławskiej

Laureatem Nagrody Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola za szczególnie wkład w integrację środowiska akademickiego został w roku 2000 JE książka kardynał Henryk Gulbinowicz.

Wystąpienie prof. Henryka Hawrylaka podczas uroczystości nadania mu doktoratu honoris causa

(15 listopada 2000 r.)

Eminencjo, Czcigodny Księżu Kardynale, Panie Ministrze Nauki, Panie Wojewodo naszej Dolnośląskiej Ziemi, Magnificencje, Wysoki Senacie, Szanowni, Drodzy Państwo,

Wśród uczuć, które w tej uroczystej dla mnie chwili doznaję, dominuje uczucie wdzięczności dla:

- Jego Magnificencji,
- Wysokiego Senatu mojej Alma Mater,
- Pana Promotora,
- Dziekana i Rady Wydziału Mechanicznego – mojego Wydziału.

Serdeczne podziękowania kieruję do Pańców Recenzentów:

- prof. Adama Moreckiego i Wysokiego Senatu Politechniki Warszawskiej,
- prof. Macieja Zarzyckiego i Wysokiego Senatu Politechniki Śląskiej,
- prof. Zdzisława Samsonowicza, kolegi, współpracownika i przyjaciela od pierwszych dni na naszej Uczelni.

Te wszystkie serdeczne i szaczone słowa wypowiedziane pod moim adresem nie są moją zasługą. To Opatrzność sprawiła, że miałem wyjątkowe szczęście, że los dał

mi swą szansę. W trudnym powojennym okresie tu – nad Odrą – znalazłem się w zespole znakomych ludzi. Takich, którzy byli gotowi posiadaną wiedzę przekazywać i tych, którzy pragnęli być tej wiedzy odbiorcami. Sądzę, że sprawdziła się w moim przypadku maksyma: „Zawsze i wszędzie szukaj ludzi uczonych, uczących się, słuchających i kochających wiedzę. Zginiesz, jeśli nie będziesz piątym wśród tych czterech”.

Otrzymałem dzisiaj nie tylko najwyższe akademickie wyróżnienie, ale i nagrodę. Nagrodą tą jest dar – najbardziej wartościowy, jaki człowiek może otrzymać – dar zaufania i ludzkiej przyjaźni.

Proszę, pozwólcie mi Państwo na chwilę refleksji i wspomnień. Czas i miejsce, a może już i mój wiek w jakiś sposób to uzasadniają.

Obchodzimy Święto Politechniki Wrocławskiej, 55. rocznicę pierwszego polskiego wykładu w jej murach. Przed nami medal wybitny 5 lat temu z okazji półwiecza otrzymania studenckiego indeksu. Koleżanki i Koledzy z pamiętnego 1945 roku dziękują Panu Profesorowi Andrzejowi Wiszniewskiemu, Rektorowi naszej Uczelni w latach 1990-1996 za ten dowód pamięci.

W lipcu tego roku, w Roku Milenijnym, odbył się Zjazd Absolwentów pierwszego rocznika. Nastąpił akt odnowienia dyplomów, co swoim podpisem zaświadcza Jego Magnificencja prof. Andrzej Mulak.

To była terażniejszość, wróćmy do początków. Oto dekret Krajowej Rady Narodowej z dnia 24 sierpnia 1945 roku o przekształceniu Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki Wrocławskiej na Polskie Państwowe Szkoły Akademickie. Proszę zwrócić uwagę na słowo „przekształcenie” w tytule dekretu i art. 1.

Dokończenie na stronie 24

Profesor na medal – Adam Zaleski

Szanowni Państwo,

„Wiek X IX gasł, jak gasną gazowe latarnie Łodzi” – napisał Broniewski, Pozostaje pytanie, jak gaśnie wiek XX. Jak gaśnie nasze tysiąclecie? Czy jak wyczerpana bateria alkaliczna, jak zresetowany komputer, a może jak szalona krowa? *Not with a bang but a whimper?* W każdym razie myśl, że grudniowy „Pryzmat” trafi do niektórych z Państwa już w nowym tysiącleciu, napętnia nas lekciem. Czy aby do tego czasu wiadomości się nie zdezaktualizują?

Bieżący numer przynosi kilka dobrych wiadomości o nagrodach i wyróżnieniach, jakie przypadły pracownikom i absolwentom Politechniki Wrocławskiej. Informuje o pierwszych przyimiarkach do kolejnego festiwalu nauki, który będzie już miał regionalny charakter. Zawiera też nieco materiałów związanych z minionym Świętem Nauki. Polecamy Państwa uwadze sylwetki osób uhonorowanych Medalem Politechniki i wystąpienie prof. H. Hawrylaka z okazji nadania mu doktoratu honoris causa.

Od nowego roku znacznie obowiązują niektóre nowe przepisy: wejdzie w życie znowelizowana ustawa o KBN, poszerzy się też lista uczelni podległych Ministerstwu Edukacji Narodowej. Zmieni się również (niestety na niekorzyść) sposób naliczania kosztów uzyskania przychodu z tytułu praw autorskich. Na szczęście uczelni czeka nas bardziej restrykcyjny system zakupów komputerów. Warto zapoznać się z odpowiednimi pismami okólnymi.

Ale przede wszystkim warto wykorzystać świąteczne dni na wypoczynek i relaks, czego wszystkim Państwu bardzo serdecznie życzy

Redakcja

Pryzmat

Pismo Informacyjne
Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wrocławska
Wybrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław

Skład redakcji: Maria Kiszka (red.nacz.),
Adam Kisielnicki, Maria Lewowska, Hanna Waśkowska
Redakcja mieści się w bud D-5, pok. 2, 3 i 22
tel.320-22-89 (red.nacz.) i 320-21-17, telefax 320-27-63
e-mail: pryzmat@wtm.ite.pwr.wroc.pl

<http://www.pwr.wroc.pl/politechnika/pryzmat/>

Opr.graf.,red. techniczna, DTP, skład i łamanie: Adam Kisielnicki
Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWr Nakł. 1500 egz.

R O Z M A I T O Ś C I

ZMIANA USTAWY O JBR

Z data 27 listopada 2000 r. ukazał się Dziennik Ustaw RP Nr 103. Pod pozycją 1100 zamieszczono tekst ustawy z dnia 26 października 2000 r. o zmianie ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych. Ustawa wejdzie w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia. Tekst ustawy dostępny jest m. in. na stronie <http://www.abc.com.pl/serwis/du/2000/1100.htm>

DOKTORAT HONORIS CAUSA NA UWR

Z okazji Święta Nauki Wrocławskiej Uniwersytet Wrocławski przyznał doktorat honoris causa niemieckiemu historykowi prof. Hansowi Adolfowi Jacobsenowi.

Hans Adolf Jacobsen jest profesorem historii współczesnej i nauk politycznych. Jest orędownikiem dialogu i porozumienia między Wschodem i Zachodem oraz współpracy naukowej między Polską a RFN. Jest cenionym w kraju i za granicą naukowcem. W swojej pracy naukowej zajmuje się badaniem narodowego socjalizmu i polityki zagranicznej Niemiec, historii niemieckiej myśli politycznej, pokoju i konfliktów międzynarodowych. Przez wiele lat był doradcą niemieckich organizacji rządowych i zarządzających.

KOMISJA AKREDYTACYJNA

Na posiedzeniu Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych przyjęto podstawowe zasady działania systemu akredytacji. W celu ich praktycznego wdrożenia powołana została Komisja Akredytacyjna Uczelni Technicznych. Jej sekretariat będzie się mieścić zapewne w Krakowie.

Rektorzy uczelni technicznych podkreślili zasługi prorektorów, którzy na swoich konferencjach wypracowali większość przyjętych zasad. Jednym z najaktywniej działających na tym polu jest prorektor PWr prof. Jerzy Świątek.

Planuje się, że umowa o przyjęciu zasad akredytacji przez uczelnie techniczne nastąpi 10 lutego 2001 w Opolu.

STUDENTKA ROKU 2000

Katarzyna Łubniewska, studentka II roku prawa na Uniwersytecie Wrocławskim, zwyciężyła w VII edycji ogólnopolskiego konkursu „Studentka Roku 2000”, którego

finał zorganizowano 11 listopada we wrocławskim Teatrze Polskim. Jurorzy, wśród których byli rektorzy i prorektorzy wrocławskich uczelni, artyści i przedstawiciele mediów, oceniali nie tylko wdzięk i urodę kandydatek, ale też ich walory intelektualne.

WITAMY W MEN

Od nowego roku akademie wychowania fizycznego będą podlegały MEN.

Miejmy nadzieję, że oznacza to również większą ilość pieniędzy dla tego resortu.

Z okazji

Świąt Bożego Narodzenia

a także

Nowego Roku,

Nowego Wieku,

Nowego Tysiąclecia

składamy najszerdziejże życzenia

wszelkiej pomyślności

i licznych powodów do zadowolenia

ze swojej pracy zawodowej.

Niech nadchodzący rok przynosi same miłe niespodzianki

Redakcja

Z S E N A T U

XIV POSIEDZENIE SENATU

(23.11.2000)

Senat rozpatrzył 11 wniosków osobowych pozytywnie zaopiniowanych przez komisję ds. rozwoju kadry naukowej.

• Wyrażono zgodę na mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr hab. inż. **Władysława Tomczaka** (IZ), prof. dr hab. inż. **Mieczysława Gastomczyka** (ME) i prof. dr hab. inż. **Jerzego Zabrzezkiego** (ME). Poparcie dla tej ostatniej kandydatury zgłosił również dziekan Wydz. Chemicznego.

• Zatwierdzono wnioski o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego: dr hab. inż. **Piotra Drożdżewskiego** (Chem.), dr hab. inż. **Jacka Machnikowskiego** (Chem.), dr hab. inż. **Zygmunta Sadowskiego** (Chem.), dr hab. inż. **Jacka Kaczmarę** (Mech.) i dr hab. inż. **Marka Rybaczuka** (Mech.).

• Podjęto też decyzję o ponownym mianowaniu na stanowisko profesora nadzwyczajnego dr hab. inż. **Krzysztofa Sachsego** (El-ka), dr hab. inż. **Wojciecha Ciężkowskiego** (Górn.) i dr hab. **Jana Waszkiewicza** (IZ).

• Pozytywnie zaopiniowano propozycję powołania dr inż. **Stanisława Balickiego** na kierownika Studium Nauk Humanistycznych. Pełnił on dotąd obowiązki kierownika SNH, w wyniku balotażu zyskał poparcie pracowników Studium.

• Prof. **Jerzy Świątek** omówił proponowane zasady rekrutacji na studia na PWr na rok akademicki 2001/02. Uczelnia zamierza zrezygnować z prowadzenia egzaminu wstępnego z języka obcego (ze względu na małą liczbę zainteresowanych). Nowością będzie możliwość składania przez kandydatów dokumentów także w filiach oraz możliwość przenoszenia kandydata między filiami lub do Wrocławia, o ile liczba kandydatów w danym ośrodku byłaby za mała do prowadzenia zajęć na jakimś kierunku. Ponadto prorektor przyjął jako autopoprawki uwagi senackiej komisji ds. dydaktyki.

Prof. **A. Mulak** przypomniał stanowisko KRASP, by ograniczać skalę zjawiska premiowania wstępem na studia zwycięzców olimpiad, ponieważ jest to powodem mnożenia się wąskotematycznych olimpiady służące tylko temu celowi.

Senat przyjął dokument wraz z poprawkami (55:0:1).

• Senat wyraził zgodę (54:1:0) na przystąpienie Politechniki Wrocławskiej do spółki akcyjnej „Wrocławskie Zintegrowane

Centrum Logistyczne”. Spółkę tworzy 13 podmiotów, wśród nich Gmina Wrocław, PKO BP, dwie spółki spedycyjne, KOGENERACJA S.A. Udział PWr, który wyniesie 10 tysięcy zł, ma dać uczelni pewien wpływ na decyzje WZCL. Centrum deklaruje zainteresowanie możliwością kształcenia na PWr specjalistów z dziedziny logistyki.

Prof. **J. Zwoździak** przedstawił pozytywną opinię komisji ds. ekonomiczno-finansowych.

• Prorektor **L. Jankowski** przedstawił wniosek o wyrażenie przez Senat zgody na sprzedaż gruntu przy ul. Wrońskiego. Upřednio Senat (29 czerwca) wyraził zgodę na podjęcie rozmów z nieujawnionym inwestorem, który był zainteresowany postawieniem tam obiektu mogącego pełnić rolę komercyjnego domu akademickiego. Powierzchnia obiektu ma wynieść 3000 m.kw., powierzchnia mieszkalna – 2500 m.kw., wartość inwestycji – 17 mln zł. **Prorektor** zakłada, że charakter inwestycji zostanie zastrzeżony odpowiednią klauzulą w umowie sprzedaży.

Komisja ds. ekonomiczno-finansowych zaopiniowała pozytywnie wniosek. Jednakże część członków Senatu odniosła się do propozycji krytycznie. Prof. **M. Piekarski** uznał, że proponowany teren powinien być wykorzystany pod budowę nowych obiektów samej uczelni, zwłaszcza sal dydaktycznych (studenci mogą mieszkać na Wittiga czy Psim Polu). Przedstawiciel studentów **J. Kowalczyk** zapytał „Którzy studenci będą tam mieszkać?”. Prof. **E. Kubica** zaniepokoił się, czy zwiększenie liczby osób mieszkających w rejonie budynków D nie zwiększy już i tak dużego tłoku na parkingach. Prof. **K. Bartoszewski** wyraził obawę, że w praktyce będą trudności z wyegzekwowaniem zastrzeżonego charakteru inwestycji. Prof. **W. Kollek** był zdania, że skala 500 miejsc dla studentów nie jest wystarczającym rozwiązaniem. Inż. **S. Kobiółka** ocenił, że koszt inwestycji 17 mln zł jest zaniżony.

Prof. **R. Grząślewicz** prosił, by sprecyzować: kto jest partnerem rozmów, jakim dysponuje kapitałem, jaka jest jego wiarygodność i jak jego propozycja wygląda na tle ewentualnych innych ofert.

Prorektor **L. Jankowski** był zdania, że ze względu na poufność takich informacji może tylko podać, że partnerem jest spółka z o.o., która zarządza kilkoma tysiącami mieszkań we Wrocławiu, a wskaźnikiem wiarygodności jest fakt, że ma szansę uzyskania bankowego kredytu (o ile będzie właścicielem gruntu).

W głosowaniu Senat odrzucił wniosek (17:32:7).

• Natomiast życzliwie odniesiono się do propozycji nabycia autobusu (37:3:12). Kryterium cenowe zmusza władze rektorskie do uzyskania zgody Senatu na taki zakup. Najtańszy autobus kosztuje 600.000, zaś pojazd o przyzwoitym standardzie – 0,8 do 1,5 mln zł. Przepisy nie dają możliwości dofinansowania zakupu z funduszu socjalnego.

Dyrektor administracyjny **A. Kaczkowski** szeroko uzasadnił konieczność inwestycji: posiadane 3 autobusy są bardzo wyeksploatowane, obsługują filie i liczne wycieczki; współczynnik wykorzystania wynosi 85%.

• **JM Rektor** poinformował, że w ostatnim okresie odbyła się w ministerstwie narada rektorów podległych resortowi edukacji narodowej i konferencja KRASP w Radomiu, a planowane jest posiedzenie KRASP w Koszalinie. Bieżące, choć dalekie od ostatecznych, wiadomości o podziale środków w nowym budżecie skłaniały do umiarkowanego optymizmu: w stosunku do pierwszych propozycji środki na badania własne powinny wzrosnąć o 10%, a środki na działalność statutową – zmaleć o 6%. Środki z KBN są kierowane głównie na granty, co oznacza ograniczenie funduszy na inwestycje.

Od nowego roku akademie wychowania fizycznego będą podlegały MEN, zatem przyznana pula pieniędzy będzie dzielona na większą liczbę uczelni.

MEN przypomniał też o zapomnianej przez niektóre uczelnie zasadzie, że liczba studentów zaocznych nie może przekroczyć liczby studentów stacjonarnych. Pozostaje dyskusyjne, czy oblicza się ten wskaźnik w skali całej uczelni, czy także poszczególnych wydziałów. Wiadomo bowiem, że są kierunki szczególnie popularne, które przekraczają wielokrotnie zalecane proporcje. Średnio w Polsce na uczelniach MEN 52% studentów to zaocznicy, a 48% – stacjonarni.

– Prace na ustawą o szkolnictwie wyższym mogą doprowadzić do uchwalenia ustawy cząstkowej. Przewidywane są w tej sprawie kontakty między KRASP i KRUN.

– Na posiedzeniu KRPUT przyjęto prawne ramy systemu akredytacji. Powstanie Komisja Akredytacyjna Uczelni Technicznych.

– **JM Rektor** wyraził nadzieję, że w przyszłych latach uda się wypracować nieco inną, mniej obciążającą formę Święta Nauki Wrocławskiej. Można np. obchodzić akademicki dzień pamięci.

Dokończenie na stronie 6

Z S E N A T U

Dokończenie ze strony 5

– Nie wiadomo jeszcze, jakie będzie stanowisko min. Wittbrodta w sprawie emerytur równoległych. Za czasów poprzedniego ministra zwyciężała tendencja by je znieść.

– **JM Rektor** wyraził dezaprobatę dla dezinformujących ogłoszeń pojawiających się we Wrocławiu: instytucja o nazwie „Akademicki Instytut Naukowy” zachęca do udziału w kursach przygotowujących do egzaminów na studia, m.in. na Politechnikę.

Kłamiwe, nastawione na sensację są też rozprowadzane przez Gazetę Wyborczą plakaty („Politechnika w polu”) i artykuły prasowe.

• Prorektor **L.Jankowski** zapowiedział, że w przyszłym roku zakup komputerów PC będzie możliwy tylko w trybie przetargu. Przetargi zostaną zorganizowane w trzech terminach ogłoszonych w piśmie okólnym. Uzasadnieniem tej decyzji jest nadużywanie przez pracowników obowiązujących zasad nabywania sprzętu przez sztuczne dzielenie zamówień. Rażąco przypadki skłoniły władze uczelni do wprowadzenia ww. zasad.

• Prof. **J.Biernat** poinformował o przykładach nieliczenia się przez wiele uczelni z zaleceniami Rady Głównej dotyczącymi trybu otwierania specjalności dydaktycznych. Nie jest to dobry prognostyk dla powstającej komisji Akredytacyjnej. Prorek-

tor **L.Jankowski** wyraził przypuszczenie, że omawiane zjawisko wiąże się z ustawowym uprawnieniem wyższych szkół zawodowych do tworzenia kierunków bez zewnętrznych uzgodnień.

• W związku z nowelizacją *Ustawy o ochronie praw autorskich* dr **Z.Smalec** zwrócił się o uściślenie zasad nabywania przez PWr licencji na oprogramowanie komputerowe.

Nawiązując do tego problemu dyr. **A.Kaczowski** poinformował, że w rozumieniu przepisów oprogramowanie *free domain* jest darowizną, od której należy odprowadzać podatek!

Następne posiedzenie Senatu: 21 grudnia 2000, godz. 14.00. (mk)

Zarządzenia, Okólniki, Ogłoszenia

W ostatnim czasie ukazały się następujące zarządzenia wewnętrzne i pisma okólne:

• **Zarządzenie wewnętrzne 46/2000** z dnia 21.11.2000 r. w sprawie wydzielenia części budynku T-19 przy ul. Wittiga 8;

• **Pismo okólne 28/2000** z dnia 21.11.2000 r. w sprawie powołania Studenckiej Odwoławczej Komisji Stypendialnej:

JM Rektor powołał Studencką Odwoławczą Komisję Stypendialną w składzie: Justyna Chmiel (W-8), Damian Drwięga (W-2), Wojciech Maj (W-10), Bogdan Mikoda (W-11), Kamil Wiśniewski (W-3), Michał Janicki (Filia Jelenia Góra) i Rafał Nowakowski (W-4).

Zadaniem Komisji jest rozpatrywanie odwołań studentów od rozstrzygnięć podjętych przez studenckie komisje stypen-

dialne na wydziałach i filiach. Po wszystkich posiedzeniach, na których rozpatrywano odwołania studentów, Komisja sporządza protokół zawierający zestawienie podjętych rozstrzygnięć i przedstawia go prorektorowi ds. studenckich. W sprawach, w których na mocy Regulaminu pomocy materialnej decyduje Rektor, Komisja przedstawia prorektorowi ds. studenckich wnioski o podjęcie decyzji. Komisja ogłosiła termin dyżurów, w czasie których będą przyjmowane odwołania. Dyżury te będą pełnione w siedzibie Samorządu Studenckiego;

Komisja została powołana na czas trwania roku akademickiego 2000/2001.

• **Pismo okólne 29/2000** z dnia 24.11.2000 r. w sprawie udzielania zamówień na sprzęt komputerowy klasy PC w roku 2001:

W roku 2001 dostawy sprzętu komputerowego klasy PC dla jednostek organizacyjnych PWr będą realizowane w ramach trzech przetargów nieograniczonych. Wnioski należy składać w terminach: do 1.03.2001 r., do 2.07.2001 r. oraz do 10.10.2001 r. Udzielenie zamówienia poza przetargami jest możliwe jedynie w wyjątkowych przypadkach, za zgodą Prorektora ds. Ogólnych;

• **Pismo okólne 30/2000** z dnia 4.12.2000 r. w sprawie realizacji zamówień publicznych o wartości poniżej 3000 euro:

Aby zapobiec nieuzasadnionemu dzieleniu zamówień, JM Rektor ustalił, że zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki jest możliwe jedynie w przypadku uzyskania zgody Prorektora ds. Ogólnych. □

Dział Współpracy Międzynarodowej informuje

W listopadowym numerze Biuletynu Informacyjnego Działu Współpracy Międzynarodowej znaleźliśmy ofertę stypendialną Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie.

Już w 1999 r. TU Drezno zaproponował partnerskim uczelniom z Polski, Bułgarii, Republiki Czeskiej i Węgier udział w 5-letnim projekcie, którego celem jest uaktywnienie dotychczasowej współpracy. Na rok akademicki 2000/2001 przyznano Politech-

nice Wrocławskiej dwa stypendia studenckie i jedno badawcze.

Bliższe informacje i formularze można uzyskać w Dziale Współpracy Międzynarodowej, bud. A-1, pok. 147.

Podania o przyjęcie na studia oraz wymagane dokumenty należy składać w DWM **do dnia 31.12.2000 r.**

Wstępna kwalifikacja zostanie przeprowadzona przez prof. Joachima Potrykusa –

opiekuna projektu ze strony PWr oraz kierownika DWM – mgr Krystynę Galińską.

Ostatecznej kwalifikacji dokona komisja, w skład której wchodzi przedstawiciel Fundacji i trzech nauczycieli akademickich z Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie.

Zakwalifikowani kandydaci będą mogli rozpocząć studia od 1.10.2001 r.

(dwm)

Wspomnienie

PROFESOR ZBIGNIEW ŚWIECKI

9 grudnia 2000 roku na cmentarzu św. Rodziny we Wrocławiu licznie zebrane grono współpracowników, wychowanków i przyjaciół pożegnało profesora dra hab. inż. Zbigniewa Świeckiego

Profesor Zbigniew Świecki urodził się 22 kwietnia 1921 roku w Kielcach, w cenionej w mieście rodzinie: dziadek – Stanisław był właścicielem drukarni, ojciec – Włodzimierz, inżynierem górnikiem. W Kielcach uczęszczał do gimnazjum im. Stefana Żeromskiego, a po

przeniesieniu się rodziny na Śląsk kontynuował naukę w liceum im. Mikołaja Kopernika w Katowicach i tam uzyskał w 1939 roku świadectwo dojrzałości

Lata wojny i okupacji spędził w Warszawie i jej okolicach. Jako żołnierz AK brał czynny udział w Powstaniu Warszawskim. Po jego upadku został wywieziony do obozu jenieckiego w Niemczech. W roku 1945 powrócił do kraju i rozpoczął w gronie pierwszych słuchaczy studia na Wydziale Hutniczym Politechniki Wrocławskiej. Po zlikwidowaniu tego Wydziału, kontynuował studia na Wydziale Chemii Technicznej Politechniki Wrocławskiej. W roku 1950 jako jeden z pierwszych absolwentów Uczelni, po zdaniu publicznego egzaminu i przedstawieniu pracy eksperymentalnej wykonywanej pod kierownictwem profesora Włodzimierza Trzebiatowskiego, uzyskał dyplom magistra inżyniera.

Pracę nauczyciela akademickiego rozpoczął profesor Świecki jeszcze przed zakończeniem studiów (już w 1948 roku) na stanowisku zastępcy asystenta; początkowo w Katedrze Mineralogii i Petrografii Uniwersytetu Wrocławskiego, a następnie w Katedrze Chemii Nieorganicznej Politechniki. Po zakończeniu studiów kontynuował pracę naukową i dydaktyczną. Początkowo (pod kierownictwem profesora Zbigniewa Tokarskiego) w Katedrze Ceramiki, a później Zakładzie Ceramiki Instytutu Technologii Nieorganicznej i Nawozów Mineralnych Politechniki Wrocławskiej, którymi kierowali profesorowie Włodzimierz Bobrownicki i Jerzy Schroeder. Prowadził tam zajęcia dydaktyczne związane ze specjalizacją w zakresie technologii ceramiki, zgodnie z opracowanym przez Niego programem, oraz pełnił funkcję kierownika zakładu.

Od roku 1976 pracował w Instytucie Budownictwa Politechniki Wrocławskiej jako kierownik Zakładu Materiałoznawstwa i Ceramiki. W latach 1981–1986 przebywał w Oranie w Algierii prowadząc zajęcia dydaktyczne na tamtejszych uczelniach.

Rozwój naukowy prof. Świeckiego przebiegał kolejno poprzez: uzyskanie w 1958 roku stopnia kandydata nauk (doktora), w latach 1959/60 pracował naukowo w Anglii w laboratoriach Uniwersytetu w Sheffield. W roku 1963 zakończył przewód habilitacyjny. W 1964 uzyskał tytuł docenta, w 1971 roku profesora nadzwyczajnego i w 1979 roku profesora zwyczajnego.

Profesor zajmował się początkowo podstawami fizykochemicznymi technologii ceramiki, następnie dołączył do nich również problematykę reologii ceramicznej, a później zagadnienia związane ze zniszczeniem materiałów kruchych i wytwarzaniem kompozytów. Bardzo dużo inwencji wykazał przy wytwarzaniu i stosowaniu biomateriałów, co pociągnęło za sobą wieloletnią współpracę z Katedrą i Kliniką Chirurgii Wydziału Medycyny Weterynaryjnej AR we Wrocławiu i z Akademią Medyczną we Wrocławiu.

Posiadał szczególną umiejętność nawiązywania kontaktów międzyludzkich, które często owocowały współpracą z innymi ośrodkami naukowymi, a także przemysłowymi. Swoją pracę naukową wiązał zawsze z poszukiwaniem nowych rozwiązań technicznych. Współpracując z innymi badaczami, również z przemysłu, uzyskał kilkanaście patentów, z których kilka było realizowanych. Był koferentem 21 projektów obiektów przemysłowych, przeważnie zakładów materiałów budowlanych. W ramach działalności tech-

nicznej pracował w zespole pod kierownictwem profesora Jerzego Schroedera w Indiach przy nietypowych próbach uzyskiwania wapna z odpadu przemysłowego.

Dużo uwagi poświęcił Profesor rozwojowi kadry naukowej. Był promotorem 23 zrealizowanych przewodów doktorskich, z których większość została wyróżniona. Napisał ponad 40 recenzji prac doktorskich i habilitacyjnych. W latach 1969–1976 był kierownikiem studium doktoranckiego oraz zastępcą dyrektora ds. Rozwoju Kadry Naukowej w Instytucie Technologii Nieorganicznej i Nawozów Mineralnych, a od 1978 roku ponownie pełnił tę funkcję w Instytucie Budownictwa.

Opublikowane prace Jego autorstwa lub współautorstwa to ponad 100 artykułów w pismach krajowych i zagranicznych, a wśród nich dwa skrypty i sześć książek o szerokiej tematyce: od „Ceramiki w technice wysokich napięć” po „Bioceramikę w ortopedii”. Swoje i współpracowników prace wielokrotnie prezentował na licznych konferencjach krajowych i zagranicznych.

Brał czynny udział w życiu naukowym i technicznym kraju. Był członkiem Komisji Materiałoznawstwa PAN we Wrocławskim Towarzystwie Naukowym, a w ostatnich latach członkiem Sekcji Materiałów Ceramicznych Komitetu Nauki o Materiałach PAN. Brał udział w pracach Rad Naukowych: Instytutu Materiałów Ogniotrwałych, Instytutu Szkła i Ceramiki, Ośrodka Badawczo Rozwojowego Ceramiki Elektrotechnicznej, czynnie uczestniczył w działalności Naczelnej Organizacji Technicznej (SiTPMB i SEP).

Po przejściu na emeryturę utrzymywał kontakty z uczelniami wrocławskimi i swoimi współpracownikami. Na bieżąco śledził światowe wydarzenia naukowe, skąd czerpał pomysły oryginalnych prac, pisał projekty grantów i inspirował współpracowników do działalności naukowej. Chętnie dzielił się wyszukanimi informacjami z każdym zainteresowanym. Był kierownikiem wielu Grantów finansowanych przez KBN. Po kilku latach podjął ponownie pracę w Instytucie Szkła i Ceramiki w Warszawie w charakterze doradcy dyrektora.

Wyrazem uznania osiągnięć prof. Zbigniewa Świeckiego są liczne nadane Mu odznaczenia państwowe, stowarzyszeniowe i regionalne z Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski na czele. Wielokrotnie otrzymywał Nagrodę Rektora PWr za osiągnięcia naukowe, współpracę z przemysłem i działalność dydaktyczną, przyznano Mu Złotą Odznakę Politechniki Wrocławskiej, a także Złotą Odznakę IMO. W roku 1999 wraz z zespołem został wyróżniony Nagrodą Prezesa Rady Ministrów za wybitne krajowe osiągnięcia naukowo-techniczne.

Rodziny dom Profesora był zawsze otwarty dla jego uczniów, doktorantów i współpracowników. Lubił rozwiązywać ważne zagadnienia w zaciszu własnego domu, gdzie czuł się najlepiej. Stąd też liczne spotkania u państwa Świeckich przy filiżance herbaty lub kawy i pysznym cięście domowej roboty.

Profesor Zbigniew Świecki postrzegany był zawsze jako człowiek życzliwy, pełen pomysłów z pogranicza wielu dziedzin nauki i ciągle aktywny nie tylko intelektualnie, ale i fizycznie. Niezwykle ciekawy świata, wiek nie był dla niego przeszkodą w licznych podróżach i wycieczkach, o czym chętnie opowiadał i zachęcał swoich współpracowników do czynnego wypoczynku.

Mimo swego wieku, odszedł od nas zbyt wcześnie, nie zdążywszy zrealizować wszystkich swoich planów. Pozostanie w naszej pamięci zawsze uśmiechnięty, pełen optymizmu i młodzieńczej werwy, chętny do służenia radą i pomocą w rozwiązywaniu problemów nie tylko naukowych ale i tych prywatnych. Pozostawił puste miejsce w pokoju i przy biurku, ale nie pozostawił pustki w naszych umysłach.

Profesor dr hab. inż. Zbigniew Świecki zmarł 6 grudnia 2000 roku.

*Genowefa Rosiek, Bogusława Werner,
Instytut Budownictwa Politechniki Wrocławskiej*

Posiedzenie 16 listopada 2000 r.

• Komitet zmienił uchwałę nr 1/2000 przyznającą środki na DOT w roku 2000. Zwiększył o 300.000 zł środki na DOT Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – do kwoty 1.770.000 zł zmniejszając środki nierozdzielone będące w dyspozycji Ministra Nauki do kwoty 5.756.045 zł.

• Zaaprobowano zmianę uchwały 4/99 dotyczącej zasad wynagradzania za recenzje naukowe i kontrole merytoryczne wykonania zadań finansowanych ze środków ustalonych w budżecie państwa na naukę. Zmiana uchwały wprowadza zasadę wyznaczania wynagrodzenia za uczestniczenie w każdym dniu posiedzenia.

• Komitet rozpatrzył wnioski o ustanowienie projektów celowych zamawianych, zgłoszonych do XXIII konkursu. Wyraził aprobatę w odniesieniu do pięciu z piętnastu przedstawionych wniosków (patrz tabela poniżej).

• Wg opinii Departamentu Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej sumaryczna kwota dofinansowania ze środków KBN polskich zespołów badawczych uczestniczących w 5. PR UE wynosi obecnie 10.806.570 zł. Otrzymało ją łącznie 76 jednostek. Cztery dalsze zgłoszenia na kwotę 312.200 zł są rozpatrywane.

• Min. Małgorzata Kozłowska omówiła przedłożenie rządowe projektu budżetu na rok 2001. Oczekuje się wzrostu nominalnego o 8,9% przy realnym wzroście o 1,6% w stosunku do ustawy budżetowej 2000 r. (udział w PKB spadnie z 0,45% w roku bieżącym do 0,42% w roku 2001). Zwrócono również uwagę na nowe ujęcie wydatków na projekty badawcze – na wszystkie ich rodzaje w ujęciu podporządkowanym dziedzinom nauki. Wydatki te zostały objęte preferencją finansową (wzrost środków o ok. 28% w porównaniu z rokiem 2000).

Tabela

numer wniosku	wnioskodawca	tytuł projektu
PCZ 02/23	Minister Środowiska	Opracowanie i praktyczne sprawdzenie koncepcji zrównoważonego rozwoju leśnictwa wielofunkcyjnego w regionie uprzemysłowionym
PCZ 12/23	Wojewoda Pomorski	System zarządzania kryzysowego w sytuacjach zagrożenia powodzią dla potrzeb województwa pomorskiego (opracowanie modelowego systemu wczesnego ostrzegania przeciwpowodziowego na obszarze Żuław Gdańskich i Gdańska)
PCZ 06/23	Rządowe Centrum Studiów Strategicznych wraz z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, Ministrem Edukacji Narodowej i Głównym Urzędem Statystycznym	System prognozowania popytu na pracę w Polsce
PCZ 10/23	Marszałek Województwa Wielkopolskiego	Opracowanie systemu zbiórki i unieszkodliwiania opakowań po pestycydach i pilotażowe wdrożenie go w województwie wielkopolskim
PCZ 09/22	Komendant Główny Policji	Opracowanie systemu ochrony pracowników i funkcjonariuszy policji przed negatywnymi konsekwencjami stresu zawodowego

• Min. Kozłowska omówiła poniesione wydatki budżetowe (dział 77 – Nauka) wg stanu z 31 października br.

• Członkowie Komitetu zapoznali się ze stanowiskiem Ministra Nauki na temat trybu ustalania, czy prace realizowane przez jednostki naukowe mają charakter usług badawczo-rozwojowych (wg nowelizowanej ustawy o KBN z 15 września 2000 r.), co ma znaczenie przy ustalaniu zobowiązań podatkowych. Zdaniem Ministra Nauki kwalifikacja prac z punktu widzenia zgodności z definicją oraz klasyfikacją działalności powinna być dokonywana wyłącznie w poszczególnych jednostkach sfery nauki lub u przedsiębiorców, którzy prowadzą badania naukowe, prace rozwojowe lub działalność innowacyjną na podstawie wewnętrznych regulacji prawnych, wydawanych przez odpowiednie organy tych podmiotów.

Stanowisko to zawarte jest w piśmie adresowanym do Ministra Finansów i stanowi propozycję wykładni dla izb i urzędów skarbowych (tekst dostępny jest pod adresem http://www.kbn.gov.pl/fi-nauki98/list_27102000.html).

• Następane posiedzenie Komitetu Badań Naukowych odbędzie się 21 grudnia 2000 roku.

Ostatnie posiedzenie komisji KBN

W dniach 6 i 7 grudnia br. odbyło się wspólne, a zarazem ostatnie posiedzenie KBP i KBS, ponieważ wchodząca w życie 1 stycznia 2001 r. nowelizacja ustawy nie przewiduje dalszego istnienia komisji Komitetu.

• Komisje zmieniły podział środków na DOT pomiędzy podmioty działające na rzecz nauki. W związku z rezygnacją niektórych zleceniobiorców z realizacji zadań oraz odstąpieniem przez urząd KBN od podpisania trzech umów (ze względu na nierozliczenie umów z lat ubiegłych) zmniejszono łączną kwotę o 297.250 zł.

• Zapoznano się z danymi na temat dofinansowania czasopism naukowych za środków działu Nauka w 1999 roku. W Polsce ukazuje się około 1950 tytułów o charakterze naukowym i popularnonaukowym. Ponad 700 z nich jest dofinansowywanych kwotą ponad 9 mln zł ze środków przeznaczonych na DOT. Komisje przyjęły projekt systemu oceny, selekcji i dofinansowywania pol-

KBN KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH

skich czasopism naukowych, który m.in. zobowiązuje urząd KBN do ogłoszenia informacji o systemie i możliwościach składania przez wydawców wniosków o dotację oraz do rozpowszechnienia w Internecie informacji o procedurze i warunkach wprowadzania czasopism na tzw. listę filadelfijską (w latach 1998 i 1999 znajdowało się na niej 31 polskich tytułów). Komisje zapoznały się też z danymi o odwołaniach od postanowień KBP i KBS. Dotyczą one rozliczenia zadań dofinansowywanych w roku 1998 i 1999 ze środków na DOT.

- Komisje zapoznały się ze stanowiskiem Rady Ministrów na temat uchwały Sejmu RP z 14 lipca 2000 r. Dotyczy ona budowania podstaw społeczeństwa informacyjnego w Polsce i dokumentu programowego „Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce”. Rada Ministrów zobowiązała także wszystkich członków do przygotowania do 31 stycznia 2001 r. planów informatyzacji podległych im urzędów, zaś Ministra Nauki - Przewodniczącego KBN do monitorowania realizacji zadań oraz przedkładania odpowiednich informacji co kwartał Radzie Ministrów (wszystkie wspomniane dokumenty są dostępne na stronie <http://www.kbn.gov.pl/cele/>).

- Chcąc zagospodarować niewykorzystane środki budżetu nauki przyznane na rok 2000 komisje zaaprobowaly wnioski zespołów o zwiększenie dotacji podmiotowej na działalność statutową. Szanse na realizację tych wniosków są jednak nikłe z uwagi na zapowiedź decyzji Ministra Finansów zmniejszającej o 3,5% przyznane środki finansowe na *Naukę* w roku bieżącym. W tej sytuacji komisje uchwaliły protest.

- Przeprowadzono merytoryczną dyskusję nad tezami dokumentów:

- wstępne założenia do przepisów wykonawczych przewidzianych w znowelizowanej ustawie o Komitecie Badań Naukowych (referował prof. Bogdan Ney),

- ramowe zasady oceny i kategoryzacji placówek naukowych w latach 2002 - 2005 (referował prof. Maciej Żylicz).

- Po wprowadzeniu poprawek dokumenty te zostały przyjęte wraz z uchwałą o roli KBN w koordynacji i finansowaniu współpracy naukowej i technicznej z zagranicą.

- Komisje wysłuchały również wystąpienia min. Małgorzaty Kozłowskiej na temat:

- dochodów i wydatków w części 28 - Nauka w projekcie ustawy budżetowej na rok 2001,

- wydatków budżetu nauki według stanu z 30 listopada br.,

- środków pozostających do zagospodarowania w rozdziale dotacje celowe.

- Ponadto komisje:

- wystosowały list do Ministra Finansów z apelem o zaniechaniu poboru podatku dochodowego wymaganego od Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej,

- zapoznały się z wynikami obiegowego głosowania dotyczące systemu informatycznego uKBN. Na pytanie „Czy chciałby (chciałaby) Pan (Pani) Profesor zapoznawać się z dokumentami rozsyłanymi na posiedzenia gremiów Komitetu w formie elektronicznej czy w formie dotychczasowej?” 25 osób wybrało formę elektroniczną, a 33 – dotychczasową.

Podziękowanie za współpracę złożył Sekretarz KBN min. dr Jan Krzysztof Frąckowiak oraz przewodniczący obu komisji. (tz)

Uchwała Komisji KBN

Zgromadzeni 6 grudnia 2000 r. na wspólnym posiedzeniu wybrani przez środowisko naukowe członkowie Komisji Badań Podstawowych Komitetu Badań Naukowych oraz Komisji Badań Stosowanych Komitetu Badań Naukowych zdecydowanie występują przeciw zapowiedzianej decyzji Ministra Finansów odbierającej nauce polskiej 3,5% przyznanych jej i tak żenująco niskich środków finansowych.

Decyzja Ministra Finansów będzie oznaczać, że wszystkie oświadczenia rządu Rzeczypospolitej Polskiej o roli nauki w rozwoju kraju są jedynie pustymi frazesami.

*Przewodniczący oraz członkowie
Komisji Badań Podstawowych
i członkowie Komisji Badań Stosowanych KBN*

Warszawa, 6 grudnia 2000 r.

Zmierzamy ku społeczeństwu informacyjnemu

Sejm RP podjął 14 lipca 2000 r. uchwałę w sprawie budowania podstaw społeczeństwa informacyjnego w Polsce. W następstwie tego Rada Ministrów na posiedzeniu 28 listopada 2000 roku przyjęła stanowisko wraz z programem „Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego”.

Stanowisko rządu podkreśla znaczenie, jakie przywiązuje on do transformacji społeczeństwa przemysłowego w społeczeństwo informacyjne. W strategicznych dokumentach („Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju”, „Koncepcja średniookresowego rozwoju gospodarczego kraju do roku 2002”, „Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju - Polska 2025”) przyjętych przez Radę Ministrów, uwzględniano te problemy, wskazując na ich wagę, zarówno w sensie gospodarczym, jak i społecznym.

Polska jako państwo aspirujące do Unii Europejskiej powinna wypełniać m.in. postulat Deklaracji Ministrów, przyjętej podczas konferencji „Global Information Networks”, która odbyła się w 1997 r. w Bonn.

Rząd postanowił::

- przedstawić Sejmowi dokument programowy „Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce”, który uwzględni wszystkie zagadnienia wymienione w uchwale parlamentu,

- zobowiązać Radę Ministrów do przedłożenia do 31 maja 2001 r. „Strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001-2006”, stworzonej na wzór podjętej przez UE inicjatywy i zawierającej plan działań i oszacowanie skutków finansowych.

Tekst przyjętego przez Radę Ministrów 28 listopada br. programu „Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego” wraz z dokumentami towarzyszącymi dostępny jest na stronie <http://www.kbn.gov.pl/cele/> □

27. grudniowe święto chórów

W czasie pierwszego grudniowego weekendu (1-3. XII. 2000) wrocławscy melomani mogli wysłuchać koncertów 27. Festiwalu Barbórkowego Chórów Studenckich. Tę imprezę pod honorowym patronatem JM Rektora Politechniki Wrocławskiej prof. dr hab. Andrzeja Mulaka w tym roku przygotowały: debiutująca w roli dyrektora artystycznego festiwalu Małgorzata Sapięcha-Muzioł i dyrektor organizacyjny Anna Poderska. Obie Panie są zawodowo związane z naszą uczelnią – M. Sapięcha-Muzioł od lutego 2000 prowadzi Akademicki Chór Politechniki Wrocławskiej, a A. Poderska łączy pracę na PWr z działalnością w Dolnośląskim Oddziale Polskiego Związku Chórów i Orkiestr.

Po południu 1.XII.2000 r. odbył się w Sali Wielkiej Ratusza koncert inauguracyjny. Otwarcia festiwalu dokonali prorektor ds. studenckich prof. Ludwik Komorowski i prodziekan Wydziału Górniczego dr Stanisław Ślusarczyk. Po oficjalnych wystąpieniach głos zabrała współpracująca od wielu lat z festiwalem Iwona Klein-Polak. Prezentowała ona publiczności występujące zespoły i ich repertuar w czasie wszystkich koncertów. Jako pierwszy wystąpił zawodowy chór z Katowic „Camerata Silesia” pod dyrekcją Anny Szostak, który przedstawił utwory muzyki dawnej (msza B. Pękiela ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej) i współczesnej (dzieła kompozy-

Dyryguje Małgorzata Sapięcha-Muzioł

Akademicki Chór Politechniki Wrocławskiej oraz (na pierwszym planie) prodziekan Wydziału Górniczego

Chór Kameralny i Zespół Instrumentalny AM w Łodzi

torów: K. Szymanowskiego, A. Pärta, R. Augustyna). Radość i swoboda muzykowania tego zespołu oraz poczucie humoru zaprezentowane w trzech bisach sprawiły słuchaczy koncertu w znakomity nastrój.

Drugi koncert festiwalowy odbył się tego samego dnia wieczorem w Muzeum Architektury. Wypełniły go utwory chórálne współczesnych kompozytorów wrocławskich: P. Drożdżewskiego, T. Kulikowskiego, L. Laprusa, J. A. Wichrowskiego, R. Augustyna. i L. Wisłockiego. Nowością tegorocznego festiwalu było rozpoczęcie koncertu w formie prowadzonej przez dr Annę Granat-Janki rozmowy z obecnymi na sali twórcami, którzy opowiedzieli o inspiracjach i okolicznościach powstania prezentowanych

Bielski Chór Kameralny. Dyryguje Beata Borowska.

Soliści koncertu finałowego: Aneta Góral-Marks (mezzo sopran) i Rafał Żurakowski (tenor)

Rozmowa Anny Granat-Janki z wrocławskimi kompozytorami (od prawej): Tomasz Kulikowski, Jan Antoni Wichrowski, Leszek Wisłocki, Piotr Drożdżewski i Rafał Augustyn

utworów. Wykonawcą był Chór Kameralny Politechniki Wrocławskiej „Consonanza” pod dyrekcją Marty Kierskiej-Witczak.

Sobota 2.XII. 2000 r. była dniem dwóch koncertów. Na pierwszym – odbywającym się w kościele Bożego Ciała – Akademicki Chór Politechniki Wrocławskiej pod batutą M. Sapiechy-Muzioł zaprezentował swój nowy repertuar, a Akademicki Chór Politechniki Śląskiej w Gliwicach (uczestniczący we wszystkich dotychczasowych festiwalach) wykonał pod dyrekcją Czesława Freunda współczesne utwory polskie przygotowane z okazji przypadającego w bieżącym roku jubileuszu 55-lecia istnienia zespołu. Na zakończenie Bielski Chór Kameralny (zdobywca Grad Prix i Pucharu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na tegorocznym Ogólnopolskim Turnieju Chórów „Legnica Cantat 31”) prowadzony przez Beatę Borowską przedstawił szeroki repertuar od dawnej muzyki polskiej poprzez muzykę cerkiewną po amerykańskie spirituals. W trakcie wieczornego koncertu w kościele Św. Elżbiety przy ul. Grabizyńskiej wystąpiły dwa zespoły. Wrocławską Akademię Muzyczną im. K. Lipińskiego reprezentował Zespół Wokalny prowadzony przez Jolantę Szybalską-Mateczak, który wykonaniem „Mszy góralskiej” T. Maklakiewicza wprowadził słuchaczy w nastrój zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia. Zespołowi towarzyszył na organach Piotr Rojek, sopranowe solo wykonała Agnieszka Drożdżewska. Druga część koncertu poświęcona była uczczeniu Roku Bachowskiego. Chór Kameralny pod batutą prof. Zygmunta Gzelli i Zespół Instrumentalny Akademii Muzycznej w Łodzi wykonali kantatę, fragment Mszy h-moll i motet J. S. Bacha.

Niedzielnemu koncertowi finałowemu kolejny raz użyczył gościnnych progów kościół Św. Maksymiliana Marii Kolbego na Gądowie. Wykonana została kantata „Najwyższy Dar – Eucharystia” wrocławskiego kompozytora Mirosława Gąsieńca opatrzona tekstem przez Janusza Telejkę. Zespół wykonawców złożony z wrocławskich solistów: Anety Góral-Marks (sopran), Rafała Żurakowskiego (tenor) i Mariusza Godlewskiego (baryton) oraz Akademickiego Chóru Politechniki Wrocławskiej, Zespołu Wokalnego Akademii Muzycznej im K. Lipińskiego z Wrocławia, Chóru Akademii Medycznej w Warszawie i Orkiestry Symfonicznej Zespołu Szkół Muzycznych im S. Moniuszki w Wałbrzychu poprowadziła M. Sapiecha-Muzioł.

Melomanka

Fot. Sławomir Szrek/SpAF

VII Konferencja Naukowa „Technologia Elektronowa”

ELTE 2000

Polanica Zdrój, 18-22.09.2000

Od roku 1980 co trzy, cztery lata organizowane są najważniejsze ogólnopolskie konferencje naukowe z cyklu „Technologia Elektronowa” (wrzesień 1980 – Wrocław-Karpacz, czerwiec 1984 – Warszawa-Rynia, czerwiec 1987 – Poznań, wrzesień 1990 – Książ, kwiecień 1994 – Szczyrk, maj 1997 – Krynica). Głównym organizatorem VII Konferencji Naukowej „Technologia Elektronowa” ELTE 2000, która odbyła się w Polanicy w okresie od 18 do 22 września 2000 r., był Instytut Techniki Mikrosystemów Politechniki Wrocławskiej. Komitetowi Naukowemu przewodniczył prof. dr inż. Andrzej Hałas, a Komitetowi Organizacyjnemu dr inż. Janusz Markowski, dyrektor Instytutu Techniki Mikrosystemów PWr. Współorganizatorem konferencji było Polskie Towarzystwo Próżniowe. Odbyła się ona pod auspicjami Sekcji Polskiej IEEE.

Mimo znanej kondycji finansowej nauki polskiej oraz odbywania się wielu „konkurencyjnych” konferencji zagranicznych i krajowych chęć uczestniczenia w ELTE 2000 wyraziło 340 osób. Ostatecznie wzięło w niej udział łącznie 290 osób z takich miast jak: Warszawa (np. 42 osoby z Instytutu Technologii Elektronowej, 32 uczestników z Instytutu Mikroelektroniki i Optoelektroniki Politechniki Warszawskiej i 18 osób z Instytutu Technologii Materiałów Elektronicznych), Wrocław (56 uczestników z Instytutu Techniki Mikrosystemów Politechniki Wrocławskiej), Kraków (Katedra Elektroniki Akademii Górniczo-Hutniczej – 16 osób), Częstochowa, Gdańsk, Gliwice, Kielce, Koszalin, Lublin, Łódź, Poznań, Rzeszów, Toruń i Zielona Góra. Chociaż konferencja miała charakter krajowy gościliśmy także kilku uczestników z zagranicy.

Konferencja rozpoczęła się od uczczenia minutą ciszy pamięci Prof. Bohdana Paszkowskiego, naukowca wielce zasłużonego dla polskiej technologii elektronowej i jednego z inicjatorów cyklu konferencji ELTE, który zmarł w sierpniu br.

Bardzo szeroką tematykę ELTE 2000 zgrupowano w sześciu sekcjach:

- Sekcja **Materiały Elektroniczne** obejmowała podstawy fizyczne i chemiczne oraz inżynierię warstw i materiałów elektronicznych, technologię wytwarzania materiałów i warstw oraz ich charaktery-

zacje. W jej ramach ogłoszono 6 referatów sekcyjnych i przedstawiono (podczas sesji plakatowej) 64 komunikaty z prac własnych.

- Sekcja **Mikro- i Nanoelektronika** obejmowała technologię i projektowanie układów scalonych, modelowanie i diagnostykę struktur półprzewodnikowych, podstawy fizyczne i przyrządy nanoelektroniki, wybrane układy hybrydowe, przyrządy dużej mocy i wielkiej częstotliwości oraz koncepcje nowych przyrządów i układów. Powyższą tematykę reprezentowało 7 referatów sekcyjnych i 53 komunikaty.

- Do sekcji **Fotonika** przyporządkowano prace związane z materiałami i elementami optoelektronicznymi oraz aplikacjami fotoniki w aparaturze i systemach. W jej ramach ogłoszono 7 referatów sekcyjnych, zaś w sesji plakatowej zaprezentowano 61 komunikatów.

- Sekcja **Technika Próżni i Technologie Próżniowe** dotyczyła wytwarzania i pomiarów próżni, wykorzystania wiązek elektronowych, jonowych i molekularnych w badaniach i procesach technologicznych, zastosowania plazmy w procesach technologicznych i przyrządach, próżniowych metod wytwarzania warstw cienkich, mikroelektroniki próżniowej oraz niekonwencjonalne zastosowania techniki próżniowej. Tę tematykę reprezentowało 6 referatów sekcyjnych i 39 komunikatów.

- Sekcja **Magnetoelektronika** pomieściła prace dotyczące magnetyków niskowymiarowych, cienkowarstwowych struktur magnetycznych i mieszanych, magnetycznych struktur granularnych oraz ich zastosowań. W jej ramach przedstawiono 4 referaty sekcyjne i 12 komunikatów.

- Sekcja **Mikrosystemy** obejmowała problematykę czujników i przetworników wielkości fizycznych i chemicznych, technologii MEMS i LIGA oraz cienko- i grubowarstwowej, metod przetwarzania sygnałów w mikrosystemach jak też metod projektowania komputerowego w technice mikrosystemów). W ramach tej sekcji ogłoszono 6 referatów sekcyjnych i zaprezentowano 42 komunikaty.

Nowe trendy światowe i najbardziej spektakularne osiągnięcia, ale także problemy nurtujące całe polskie środowisko szeroko rozumianej technologii elektronowej znalazły odzwierciedlenie w 9 referatach plenarnych i 1 referacie specjalnym przygotowanych na zaproszenie Komitetu Naukowego. Wygłosili je:

- prof. Daniel J. Bem, *Multimedialne universum*,
- prof. Andrzej Jakubowski, *Mikroelektronika – kierunki, bariery i granice rozwoju*,

- prof. Sylwester Porowski, *Azotek galu – półprzewodnik dla nowej generacji przyrządów elektronicznych i fotonicznych*

- prof. Leszek R. Jaroszewicz, *Światłowodowe czujniki inteligentne – obecny stan rozwoju*,

- prof. Andrzej Jeleński, *Materiały elektroniczne nowej generacji*,

- prof. Andrzej Miniewicz, *Polimery, ciekłe kryształy i biomateriały w fotonice i elektronice molekularnej*,

- prof. G. Reiss, *Spinelectronics and its applications*,

- prof. Jerzy Rużyło, *Rola procesów próżniowych w technologii mikroelektronicznej*

- prof. Wacław Kasprzak, *Prognozy rozwoju technologii*.

Niestety, inne obowiązki nie pozwoliły prof. Andrzejowi Wiszniewskiemu, ministrowi nauki osobiście poinformować uczestników ELTE „*Jak to naprawdę jest z nauką polską*”. Nadesłane wystąpienie zostało przedstawione przez prof. Jerzego Zdanowskiego.

Tak referaty plenarne, jak też dyskusje prowadzone zasadniczo podczas sesji plakatowych pozwoliły na integrację uczestników konferencji.

Ważną częścią konferencji był konkurs dla młodych

pracowników nauki. Do nagród i wyróżnień kandydowało 57 prac prezentowanych podczas sesji plakatowych, których autorzy lub główni współautorzy nie ukończyli 35 roku życia. Sześciuosobowa komisja, złożona z przewodniczących sekcji ELTE 2000 i kierowana przez prof. Jerzego Zdanowskiego przyznała 3 nagrody i 6 wyróżnień. Pierwszą nagrodę otrzymał Jan Muszalski z Instytutu Technologii Elektronowej w Warszawie, współautor pracy „Diody elektroluminescencyjne z mikrowędką rezonansową (RCLED) z InGaAs/GaAs”. Wśród wyróżnionych znaleźli się m.in.

- Grzegorz Przybylski z Instytutu Techniki Mikrosystemów Politechniki Wrocławskiej, współautor komunikatu „Wpływ rozpylania jonowego na morfologię powierzchni stali nierdzewnej i tytanu”,
- Kamil Wiśniewski z Instytutu Techniki Mikrosystemów Politechniki Wrocławskiej, współautor pracy „Szybkie źródło podczerwieni dla czujników gazu”,

Generalnie uczestnicy wysoko oceniono aktualność tematyki oraz poziom prezentowanych referatów plenarnych, sekcyjnych i prezentacji plakatowych. Chociaż obrady odbywały się łącznie w pięciu miejscach, zaś uczestnicy zamieszkiwali w siedmiu hotelach lub pensjonatach strona organizacyjna ELTE również uzyskała bardzo pozytywną ocenę. Bardzo duży udział w tym ma dr inż. Waldemar Oleszkiewicz – wiceprzewodniczący Komitetu Organizacyjnego, który przez ponad rok realizował bieżące prace organizacyjne tak dużego przedsięwzięcia jakim była konferencja ELTE 2000. W krótkich chwilach wolnych od obrad organizatorzy umożliwili uczestnikom m.in. zasmakowanie w walorach uzdrowiskowych Polanicy, bliższe poznanie Kotliny Kłodzkiej oraz udział w wycieczce do Czech (Adršpaskie Skaly).

Bardzo obszerne materiały pokonferencyjne (1338 stron) zawierające pełne teksty zdecydowanej większości referatów plenarnych, sekcyjnych i komunikatów plakatowych zostały przygotowane w wersji elektronicznej na CD-romie. Mimo krajowego charakteru konferencji kilkadziesiąt prac zostało przygotowanych w języku angielskim. Na wspomnianym CD-romie znalazła się także dokumentacja fotograficzna konferencji czyli około 200 zdjęć prezentujących przebieg sesji plenarnych i obradów sekcyjnych, sesje plakatowe, dyskusje kularowe oraz uroczystą kolację. Zainteresowanych materiałami konferencji zapraszamy do kontaktu z organizatorami tj. Instytutem Techniki Mikrosystemów.

Organizatorem VIII Konferencji Naukowej „Technologia Elektronowa” ELTE 2003 będzie Instytut Mikroelektroniki i Optoelektroniki Politechniki Warszawskiej. □

Królewskie Towarzystwo Fotograficzne doceniło osiągnięcia naukowe profesora Adama Zaleskiego

PROGRESS MEDAL

Królewskie Towarzystwo Fotograficzne – **The Royal Photographic Society** – zostało założone w 1853 roku pod patronatem angielskiej królowej Wiktorii i księcia Alberta. Dekretem z 1894 roku uzyskało prawo do określenia „Królewskie”.

Od chwili swego powstania RPS realizuje misję promowania sztuki i wiedzy fotograficznej. Działalność RPS jest bardzo bogata i różnorodna. Wydawany jest *The RPS Journal* (rocznie 10 numerów prezentujących nowości, zastosowania i materiały przeglądowe), organizowane wystawy ukazujące współczesny i historyczny dorobek sławnych fotografów i członków Towarzystwa, a także warsztaty, kursy mistrzowskie i wyjazdy terenowe. Towarzystwo dysponuje kolekcją historycznych zbiorów zawierającą ponad 250 tysięcy obiektów. Organizuje konkursy i festiwale międzynarodowe. Daje pole do działania specjalistycznym grupom zainteresowań, które zajmują się różnymi aspektami fotografii: od archeologii po żurnale. To tylko część działalności Towarzystwa.

Najbardziej prestiżowym przejawem działalności RPS jest jednak doroczna uroczystość, podczas której przyznawane są nagrody za działalność na różnych polach dotyczących fotografii i zapisu obrazu. Przyznawane tu nagrody i medale dotyczą osiągnięć różnego typu Towarzystwo nadaje także honorowe członkostwo RPS, którego jedynym polskim posiadaczem był dotychczas tylko prof. Witold Romer.

Tegoroczna uroczystość odbyła się 2 listopada w Chartered Accountants' Hall w londyńskim Moorgate.

Bardzo znaczącym zaszczytem dla naszej uczelni było nadanie profesorowi Adamowi Zaleskiemu z Politechniki Wrocławskiej PROGRESS MEDAL – medalu za osiągnięcia naukowe przyczyniające się do postępu w technice fotograficznej.

Prezydent RPS Raymond Clark przedstawił krótką charakterystykę laureata. Przypomniał, że jego naukowa działalność rozwinęła się w zespole kierowanym przez znanych w świecie naukowym Zachodu profesorów Witolda Romera i Władysława Markockiego, którzy mimo barier politycznych umieli wnieść wiele do światowej wiedzy w swojej dziedzinie. Jako ich następcą prof. Adam Zaleski jest autorem lub współautorem 13 patentów i 82 znaczących artykułów z dziedziny fotografii. Jego publikacje – wysoko ocenione przez międzynarodowe środowisko naukowe – dotyczą własności

strukturuometrycznych, wpływu struktury kryształów na parametry sensytometryczne, obróbki, sensybilizacji i właściwości emulsji fotograficznych, modyfikatorów wzrostu ziaren, obróbki fotograficznej i badań nad starzeniem się materiałów fotograficznych.

Podkreślono również, że prof. Adam Zaleski aktywnie uczestniczył w wielu konferencjach od Chin po USA.

Laureat otrzymał ponadto honorowe członkostwo RPS.

W ostatnich latach laureatami Progress Medal zostali Leo J. Thomas (1999), Emmett N. Leith (1998), dr Paul B. Gilman (1996), Thomas i John Knoll (1995), prof. J. W. Mitchell (1994) i Lennart Nilsson (1993).

(Jak przystało na imprezę Towarzystwa Fotograficznego, zebrani zobaczyli materiał zdjęciowy dotyczący laureata. Duże ożywienie publiczności wzbudziło zdjęcie prof. Zaleskiego trzymającego model fullerenu otrzymany z okazji jubileuszu 70-lecia. „Fulleren” był darem i dziełem kolegów w Wydziale Chemicznego przybyłych pod dowództwem dziekana Mirosława Soroki.)

A oto inne tegoroczne nagrody RPS:

CENTENARY MEDAL został przyznany Rayowi K. Metzkerowi z USA – autorowi artystycznych fotografii wystawianych w licznych galeriach światowych,

FENTON MEDAL przyznawany jest za znaczące zasługi dla działalności RPS; jego laureatami zostali pani Joan Wakelin i Jon Richardson,

DAVIES MEDAL – otrzymał go Stephen Watt-Smith, który jako chirurg z John Radcliffe Hospital w Oxfordzie wniósł istotny wkład

do chirurgii rekonstrukcji twarzy przez utworzenie systemu łączącego metody rentgenowskiej tomografii komputerowej z technikami cyfrowego przetwarzania obrazu (pozwalającymi skuteczniej planować chirurgiczną strategię) i metodami transmisji internetowej, a także za prace nad systemami cyfrowo sterowanych procesów służących wytwarzaniu ludzkich implantów używanych do rekonstrukcji twarzy.

SAXBY MEDAL przyznano prof. Tungowi H. Jeongowi z Center for Photonic Studies, Lake Forest College, USA za prace z dziedziny holografii,

SELWYN AWARD (za osiągnięcia w obrazowaniu trójwymiarowym) przyznano pani Sophie Triantaphilidou (University of Westminster w Wlk. Brytanii) za prace z zakresu fotografii cyfrowej,

LUMIÈRE AWARD otrzymał Alan Parker, światowej sławy reżyser angielski (m.in. *Midnight Express*, *Evita*, *The Commitments*),

TERENCE DONOVAN AWARD przypadła Tomowi Woodowi (Irlandczykowi działającemu obecnie w USA) za fotograficzny dorobek artystyczny,

Pani dr Halina Chudzyńska w rozmowie z dr Saundersem

Prof. Adam Zaleski i prezydent RPS Raymond Clark

J.DUDLEY JOHNSTON AWARD nadano Colinowi Westerbec-kowi za prace na temat historii fotografii i filmu,

VIC ODDEN AWARD otrzymała pani Harriet Logan za foto-grafię dziennikarską.

Ponadto 5 osób zostało honorowymi członkami RPS: Anglicy Jane Bown i Thurston Hopkins oraz Amerykanin David Doubilet za prace fotograficzne, a za działalność naukową – Kevin Fitzpatrick z Anglii (specjalista z zakresu fotomikrografii) i O.P.Sharma z Indii (pionier kształcenia w dziedzinie fotografii w swoim kraju, a także fotograf i pisarz).

Uroczystość zakończyła się spotkaniem towarzyskim, które stworzyło okazję do wielu rozmów. Można było wymienić po-glądy z dr Davidem Fieldem – szefem działu badań w fabryce żelatyny Crawforda. Obecny był tu np. długoletni pracownik Kodaka dr Saunders, który współpracował tam swego czasu z Selwynem od którego nazwiska pochodzi przyznawany przez RPS medal za osiągnięcia w obrazowaniu trójwymiarowym. (W tym samym laboratorium kierowanym przez Selwyna pracował w czasie wojny prof. Witold Romer!) Były również spotkania bardziej prywatne, jak z uczestniczką wrocławskiego Pierwszego Wielkiego Zjazdu Fototechników (1998) panią dr Haliną Chu-dzyńską, absolwentką PWr mieszkającą od lat w Londynie.

Pamiątkowe zdjęcie z bankietu. Po lewej Director of Imaging Technology Research Group (University of Westminster), prof. Ralph Jacobson.

Niewiele ponad dwa lata temu (25-26 września 1998) odbył się Pierwszy Wielki Zjazd Fototechników połączony z konferencją „Naukowa i dydaktyczna działalność Katedry i Zakładu Fototechniki Politechniki Wrocławskiej”. W programie zjazdu były również obchody jubileuszu 70-lecia prof. Adama Zaleskiego. Z tej okazji zamieściliśmy w numerze 111 „Pryzmatu” (październik 1998) liczne dane dotyczące dorobku wrocławskich fototechników z ich mistrzem – prof. Witoldem Romerem na czele. Ten wybitny uczo-ny (którego stulecie urodzin obchodzimy w tym roku!) odcisnął silne piętno nie tylko na rozwijanej przez siebie dziedzinie, ale tak-że na tworzonym zespole naukowym. Do dziś krążą legendy o tym, jak dopłacał z własnej kieszeni dobrze wykwalifikowanym pracow-nikom technicznym, by nie rezygnowali z pracy na uczelni, a przez to pozwolili mu utrzymać wysoki poziom prowadzonych przez Ka-tedre Fototechniki prac. Nietrudno więc zgadnąć, że tym większą wagę przykładał do kształconej tu kadry naukowej.

Szczególny klimat żywego zainteresowania dla nauki i zdolno-ści odnoszenia zawitych teoretycznych zagadnień do praktyki kon-tynuowali jego następcy. Prof. Władysław Markocki zajmował się zjawiskami rozpraszania światła w halogenosrebrowych warstwach fotograficznych, problemami uzyskiwania i uczulania emulsji ją-drowych i tzw. emulsjami modelowymi. Jego prace przyniosły znaczne osiągnięcia uytylitarne.

Prof. Adam Zaleski, jego następca, napisał pod kierunkiem prof. W.Romera pracę doktorską „Pomiar ziarnistości obrazów fotograficznych oparty na zasadzie zrównywania deseni ziarni-nych”. Do końca lat 60. pracował nad określeniem fizycznych cech warstw światłoczułych i obrazów na nich uzyskanych. Póź-niejsze lata to głównie prace nad fizykochemią i technologią pro-cesów fotograficznych, zwłaszcza zarodkowania i wzrostu krysz-tałów halogenków srebra, własnościami emulsji z kryształami o różnej chemicznej strukturze wewnętrznej i różnych formach zewnętrznych. Ta wiedza pozwoliła mu opracować nowe techno-logie wytwarzania materiałów światłoczułych o różnych wło-ściwościach i różnym przeznaczeniu. Powstała w ten sposób tech-nologia wytwarzania emulsji światłoczułej stosowanej do holo-grafii, jak i wykonane wspólnie z prof. Markockim opracowanie technologii emulsji do błon dla defektoskopii rentgenograficz-nej. Prof. Zaleski uczestniczył również w tworzeniu nowocze-snej (wdrożonej w BZF „Foton”) technologii dwustrumieniowej syntezy emulsji z monodispersyjnymi kryształami o modelowej budowie przestrzennej. Kierował też zespołem, który opraco-wał i wdrożył do produkcji bardzo wówczas poszukiwany mate-riał wprost-pozytywowy. W latach 1997-99 był konsultantem na-ukowym Bydgoskich Zakładów Fotochemicznych i Rady Tech-niczno-Ekonomicznej przy Warszawskich Zakładach Fo-tochemicznych „Foton” (1993-97). W latach 80. został członkiem grupy badawczej *Internationale Arbeitsgeme-inschaft für Forschung der Gelatine* z siedzibą we Fre-iburgu (Szwajcaria) i przedstawicielem Polski w Interna-tional Committee of the Photographic Science z siedzibą w Londynie. W 1992 roku został członkiem komitetu redak-cyjnego *Journal of Information Recording Materials* wy-dawanego w Niemczech.

Po jego przejściu na emeryturę kierownictwo Zakładu objął przedstawiciel młodego pokolenia dr Piotr Nowak.

Otwarcie się kraju na nowe techniki i technologie, wśród których ogromne znaczenie mają techniki wizualizacji cy-frowej, kreuje nowe obszary badawcze Zespołu. Jednocze-śnie rozwijający się rynek pracy dla fototechników stwarza potencjalne możliwości poszerzenia oferty dydaktycznej.

Można oczekiwać, że duch Katedry i Zakładu Fototechniki PWr nie zaginie, a wspiana tradycja zostanie podtrzymana.

Maria Kiszka

70-lecie Profesora Kazimierza Urbanika – doktora hc Politechniki Wrocławskiej

W czasie minio-nych wakacji z Uniwersytetu Wrocławskiego odszedł na emeryturę jeden z najwybitniejszych powojennych polskich matematyków – prof. Kazimierz Urbanik. Gdy w listopadzie 1995 r. otrzymywał doktorat honoris causa Politechniki Wrocławskiej, jego promotor prof. Tomasz Byczkowski uzasadniając to wyróżnienie napisał: „Większość badań naukowych w dzie-

dzinie probabilistyki i procesów stochastycznych prowadzonych w Instytucie Matematyki PWr ma swoje źródło w działalności prof. Kazimierza Urbanika, a pracownicy naukowcy zajmujący się tą dziedziną wiele zawdzięczają kontaktom i inspiracji Profesora.”

Nazwisko prof. Urbanika jest uwiecznione na tablicy osób wybitnie zasłużonych dla PWr znajdującej się w gmachu głównym tej uczelni. I właśnie te związki Profesora z PWr są jest jednym z powodów przypomnienia życia i dorobku naukowego Profesora w poniższym artykule.

Ale zacznijmy od początku...

1. KAZIMIERZ URBANIK urodził się 5 lutego 1930 roku w Krzemieńcu (jest to także miejsce urodzenia znanego nie tylko w międzynarodowym środowisku matematycznym wybitnego polsko-amerykańskiego matematyka Marka Kaca, żyjącego w latach 1914-1984). Tam rozpoczął naukę w tzw. Szkole Ćwiczeń przy słynnym Liceum Krzemienieckim. II Wojna Światowa w dramatyczny sposób wpłynęła na losy rodziny Urbaników. Po przesiedleniu w 1945 roku na Dolny Śląsk i osiedleniu się w Brzegu, w 1948 roku Kazimierz zdał maturę.

W latach 1948-1952 studiował matematykę i fizykę na Uniwersytecie Wrocławskim. 1 października 1950 roku, jeszcze jako student, rozpoczął pracę dydaktyczną na stanowisku pomocnika asystenta. Był równocześnie niezmiernie aktywnym uczestnikiem wielu różnorodnych seminariów naukowych. Najbardziej jednak był związany z poniedziałkowym konwersatorium z teorii miary i prawdopodobieństwa profesorów: Hugona Steinhausa i Edwarda Marczewskiego. Po ukończeniu studiów kontynuował pracę naukowo-dydaktyczną w Instytucie Matematycznym Uniwersytetu Wrocławskiego oraz współpracował z Instytutem Matematycznym Polskiej Akademii Nauk.

Tradycją „przedwojennej polskiej szkoły matematycznej” były aktywne związki nauczyciela i ucznia, dzielenie się problemami naukowymi z innymi i wspólne ich rozwiązywanie. Powstawały publikacje, przygotowywano odczyty, zaś niejako sprawą wtórną były stopnie naukowe i stanowiska akademickie. Gdy w roku 1956 K. Urbanik uzyskał stopień kandydata nauk (doktorat) za pracę o

procesach kaskadowych (procesach Markowa), był już autorem bądź współautorem 21 publikacji z różnych działów matematyki i fizyki. Były to zarówno prace czysto teoretyczne jak i aplikacyjne.

W roku 1957 został mianowany docentem w Katedrze Funkcji Rzeczywistych, po trzech latach uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a mając 34 lata, został 1 lipca 1964 r. profesorem zwyczajnym. Rok później wybrano go na członka korespondenta Polskiej Akademii Nauk. Członkiem rzeczywistym PAN jest od 1973 roku.

2. Opisana powyżej wspinała kariera akademicka prof. Urbanika wsparta jest Jego ogromnym dorobkiem naukowym, na który składa się 181 publikacji naukowych, w tym bardzo wiele o fundamentalnym znaczeniu. Przedstawienie ich roli i pozycji w matematyce przekracza możliwości tego opracowania. Dlatego ograniczę się do pobieżnego i bardzo lakonicznego omówienia.

Pierwsza publikacja z 1953 roku (wspólna z prof. B. Knastrem) dotyczyła topologii, a ostatnia z 2000 roku jest poświęcona procesom stochastycznym. Właśnie szeroko rozumianej teorii prawdopodobieństwa, której nowoczesne podstawy podał w 1933 roku A.N. Kołmogorow, Profesor poświęcił najwięcej publikacji i pracy badawczej.

W latach pięćdziesiątych, były to prace dotyczące twierdzeń granicznych dla zmiennych losowych o wartościach w grupach topologicznych i procesów dystrybucyjnych. W latach sześćdziesiątych prof. K. Urbanik stworzył teorię prognozy i scharakteryzował ciągi harmonizowalne wprowadzając pojęcie całki losowej. Jego teoria była uogólnieniem słynnej teorii Wienera-Kołmogorowa, a ponadto wykazała piękne zastosowanie teorii przestrzeni Orlicza-Birnbaua. Później były operatorowe twierdzenia graniczne, prace dotyczące półgrup rozkładalności miar probabilistycznych, rozkładów samorozkładalnych Paula Levy’ego i ich uogólnień oraz zastosowanie metody Choquet’a punktów ekstremalnych w probabilistyce. Lata dziewięćdziesiąte to losowe transformaty Laplace’a oraz funkcjonały całkowe od procesów Levy’ego i ich nieskończona badalność. Wiele z wyżej wymienionych wyników inspirowało badania w kraju i zagranicą oraz weszło do opracowań monograficznych: (1) Ulfa Grenandera, *Probabilities on algebraic structures*, New York, 1963; (2) Herberta Heyera, *Probability measures on locally compact groups*, Berlin, 1977; (3) Zbigniewa J. Jurka i J. Davida Masona, *Operator –limit distributions in probability theory*, New York, 1993; (4) S. Kwapienia i W.A. Woyczyńskiego, *Random series and stochastic integrals: single and multiple*, Birkhauser, Boston, 1992.

Innym wybitnym osiągnięciem Profesora jest wprowadzenie i szczegółowe zbadanie algebr miarowych z tzw. spłotem uogólnionym, rozpoczęte pracą z 1964 roku, która była zainspirowana badaniami J.F.C. Kingmana z Cambridge. Ta tematyka jest kontynuowana do dzisiaj. Ostatnia z dwudziestu prac z tego zakresu została opublikowana w 1999 roku.

Poza teorią prawdopodobieństwa Profesor ma znaczące osiągnięcia w innych działach matematyki. Wspomniemy tu tylko o trzech: algebrach ogólnych, fizyce matematycznej i teorii informacji.

W latach 1958-1966 profesor Urbanik w cyklu prac rozstrzygnął zagadnienie pełnej charakteryzacji

algebr, w których pojęcie niezależności ma własności niezależności liniowej. Warto przypomnieć, że algebry ogólne były wprowadzone i badane przez prof. Edwarda Marczewskiego i jego współpracowników. Wiele z tamtych wyników jest w monografii George’a Gratzera *Universal algebra*, Springer-Verlag, New York, 1979.

W pracach z dziedziny fizyki matematycznej zawierających wyniki uzyskane m.in. w ramach współpracy z fizykiem prof. Romanem S. Ingardenem, powstały podstawy informacyjnej termodynamiki, w której udowodniono prawo wzrostu entropii. W innej publikacji profesor Urbanik opisał warunki konieczne i dostateczne komutowania obserwabli w mechanice kwantowej.

W 1957 roku Profesor wspólnie z G.S. Rubinsteinem rozwiązał zagadnienie A.N. Kołmogorowa o maksymalnej wartości informacji. Od 1961 roku kilkakrotnie podejmował próby zdefiniowania informacji bez użycia pojęcia prawdopodobieństwa, a w 1972 r. wypracował nową aksjomatykę opierającą się na czterech aksjomatach, które mają prostą fizyczną interpretację.

Dorobek naukowy Profesora był dostrzegany i doceniany w społeczności matematyków. Przypomnijmy, że w 1963 roku na międzynarodowym kongresie matematyków w Moskwie, Profesor wygłosił „report on invitation”. W 1977 roku Jean Dieudonne w „*A panorama of pure mathematics, as seen by N. Bourbaki*” Academic Press, New York, 1982, (wyd. angielskie) wymienił prof. K. Urbanika wśród tych, którzy wnieśli istotny wkład do teorii prawdopodobieństwa. Dla właściwego zrozumienia tego wyróżnienia potrzeba wiedzieć, że Nicolas Bourbaki to pseudonim zmieniającej się w czasie grupy najwybitniejszych matematyków francuskich, którzy od ok. 70 lat starają się opisać stan współczesnej matematyki i jej najważniejsze kierunki.

3. Prof. Urbanik jest doskonałym przykładem poglądu, że najważniejszym sposobem dydaktyki jest... praca naukowa. Zawsze dzielił się wynikami własnych badań ze studentami. Jest wspaniałym dydaktykiem. Jasność rozumowań, zwięzłość, skupienie się na istocie problemu i... czytelne pismo (co jest tak ważne, gdy nie ma dostępu do podręczników!) przyciągało wielu studentów. W 1968 roku Profesor powołał we Wrocławiu pierwsze ogólnopolskie studium doktoranckie z teorii prawdopodobieństwa. Prowadził regularnie dwa seminaria probabilistyczne, tzw. *poniedziałki* i *piątki*, których uczestnikami było także wielu studentów i pracowników naukowych PWr.

Przez wiele lat oprócz wykładów kursowych prowadził wykłady monograficzne z różnych dziedzin matematyki, np. z teorii prognozy, z niekomutatywnego rachunku prawdopodobieństwa, o modelach matematycznych w biologii, z teorii informacji, o całce Ito i stochastycznych równaniach różniczkowych.

Łącznie na Uniwersytecie i w Polskiej Akademii Nauk wypromował 17 doktorów, do których ma zaszczyt zaliczać się także autor tego artykułu. Doktoranci Profesora i byli uczestnicy jego zajęć pracują na wielu polskich i zagranicznych uniwersytetach. Profesor zawsze sprzyjał wymianie międzynarodowej, nawet w trudnych latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych.

Z niemiejszym zaangażowaniem prowadził wykłady z matematyki na innych wydziałach i na Politechnice Wrocławskiej, co zaowocowało współautorstwem podręcznika z matematyki dla chemików. Był wielkim zwolennikiem integracji naukowej wrocławskiego środowiska matematycznego i realizował tę ideę poprzez wspólne seminaria oraz konferencje naukowe. Warto wspomnieć o jego inicjatywie i współudziale w założeniu w 1980 roku nowego międzynarodowego czasopisma matematycznego *Probability and Mathematical Statistics* wydawanego wspólnie przez Politechnikę i Uniwersytet. Profesor jest od początku jego redaktorem naczelnym. W tym roku ukaże się już XX tom. Był też jednym z organizatorów Międzynarodowego Centrum Matematycznego im. Stefana Banacha w Warszawie, które istnieje już blisko 30 lat.

4. Do triady powinności nauczycieli akademickich, oprócz nauki i kształcenia, zalicza się też praca organizatorska na rzecz uczelni i środowiska naukowego. I na tej płaszczyźnie prof. Urbanik ma imponujące dokonania. W wieku zaledwie 31 lat, w okresie 1961-1965, był prorektorem ds. młodzieżowych. W latach 1975-1981 sprawował przez dwie kadencje funkcję Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego. Od 1967 do 1996 (z wyłączeniem okresu 1978-81, gdy nie można było łączyć tej funkcji z funkcją rektora), był dyrektorem Instytutu Matematycznego.

Pracę organizatorską na Uniwersytecie Profesor łączył z pracą w Akademii Nauk, gdzie był wiceprezesem w okresie od 1984 do 1986 r.,

zaś w latach 1969-80 i 1984-1989 był członkiem Prezydium PAN. Od 1972 r. do 1977 r. prezesował Wrocławskiemu Oddziałowi PAN.

Last but not least przypomnijmy, że od wielu lat prof. Urbanik jest w Radzie Redakcyjnej znanego miesięcznika dolnośląskiego *Odra*.

Kiedys Profesor powiedział o pracy uczonego, że „...*ma być pasją. Nie wystarczają zdolności. ... liczy się twórczy krytycyzm i ... poczucie humoru.*” Wszyscy, którzy się z nim zetknęli, widzieli go takim przez te wszystkie lata.

5. Tak liczne i fundamentalne osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizatorskie znalazły uznanie nie tylko w społeczności matematyków, ale całego środowiska naukowego i władz. Przyniosło to prof. Urbanikowi wiele wyróżnień i nagród. Otrzymał on: nagrodę Polskiego Towarzystwa Matematycznego im. Mazurkiewicza w 1956 roku, nagrody państwowe w 1964 i 1973 roku, nagrodę Polskiej Akademii Nauk w 1972 roku, nagrodę Miasta Wrocławia w 1970, nagrodę Fundacji im. Jurzykowskiego (Nowy Jork) w 1989, nagrodę Ministra Edukacji w 1994 roku i nagrodę Prezesa Rady Ministrów w 1998 roku. Wymieńmy też medale: im. W. Sierpińskiego nadany przez PTM i Uniwersytet Warszawski, im. S. Banacha przyznany przez Prezydium PAN i im. W. Orlicza przyznany przez Uniwersytet Poznański.

Profesor został odznaczony odznaczeniami państwowymi: Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, Orderem Sztandaru Pracy I klasy i medalem Edukacji Narodowej. Za granicą otrzymał Palmy Akademickie Akademii Francuskiej i Krzyż Oficerski Orderu Leopolda II (w Belgii).

Na szczególną uwagę zasługuje fakt przyznania Profesorowi doktoratu honoris causa przez Uniwersytet w Łodzi – w maju 1995 r. i przez Politechnikę Wrocławską – w listopadzie 1995 r.

Inną formą wyrażenia uznania i podziękowania przez środowisko naukowe było zorganizowanie w lutym 1995 roku Ogólnopolskiej Sesji Naukowej dedykowanej Profesorowi. W sesji wzięło udział blisko 200 osób, w tym blisko 50 gości z kraju i zagranicy. Bardzo szczególnym wydarzeniem była Msza Św. w intencji zdrowia Jubilata, którą celebrował o. Marek Pieńkowski, doktorant Profesora, a obecnie ojciec Zakonu Dominikanów. W Sesji wzięli udział członkowie władz PAN, Politechniki Wrocławskiej i Uniwersytetu Wrocławskiego; (zob. w *Naszem Uniwersytecie* nr 28, luty-marzec 1995 r.)

W maju 2000 roku odbyły się *Majowe poniedziałki probabilistyczne* w Instytucie Matematycznym, w czasie których odczyty wygłosili uczniowie i byli uczestnicy poniedziałkowego Konwersatorium z Analitycznych i Funkcjonalnych Metod Teorii Prawdopodobieństwa, którym Profesor Urbanik kieruje od ok. 30 lat (jednym z zaproszonych wykładowców był prof. Aleksander Weron z PWr.).

W dniach 5-10 czerwca 2000 w Poraju k/Częstochowy odbyła się Konferencja z Probabilistyki dedykowana Profesorowi. Obecnie przygotowujemy okolicznościowy tom dla *Demonstratio Mathematicae* Politechniki Warszawskiej z publikacjami naukowymi uczestników konferencji i byłych uczniów.

W sierpniu 2000 roku Walne Zgromadzenie Polskiego Towarzystwa Matematycznego przyznało prof. K. Urbanikowi tytuł honorowego członka PTM. Potwierdzeniem tego faktu było wręczenie dyplomu w czasie odbywającej się w dniu 1 grudnia 2000 r. sesji naukowej z okazji siedemdziesięciolecia Profesora. Uroczystość tę uświetnili JM Rektor UWr prof. Romuald Gelles oraz prorektor Józef Ziółkowski, którzy przekazali Jubilatowi *Adres* Senatu UWr. Uroczystość połączono ze spotkaniem towarzyskim, w którym wzięło udział także liczne grono przyjaciół i kolegów z Politechniki Wrocławskiej.

6. Już wiemy, jakim jest prof. Urbanik uczonego i nauczyciela, ale jakim jest człowiekiem? Zacytuujemy w tym miejscu artykuł profesorów E. Marczewskiego, Cz. Rylla-Nardzewskiego i W.A. Woyczyńskiego z *Nauki Polskiej* nr 1, 1974, Sylwetki Naukowe Członków Polskiej Akademii Nauk, str 104: □

„Ma talent ujmowania ludzi i wielką umiejętność współzycia, współpracy i kierowania zespołami ludzi mu podlegających. Jest powszechnie lubiany dzięki swemu opanowaniu i pogodzie usposobienia; wyrozumiały, ale zawsze stanowczy i wymagający w sprawach zasadniczych. Budzi podziw jego refleks – umiejętność błyskawicznej analizy nowych zupełnie sytuacji, zarówno w czysto abstrakcyjnych poszukiwaniach badawczych, jak i w konkretnych sytuacjach życiowych. Potrafi szybko znaleźć właściwe rozwiązanie i konsekwentnie je realizuje.”

Takim widziany był wówczas przez swoich kolegów i przyjaciół i takim pozostał do dzisiaj, a Jego wielki autorytet naukowy oraz zasady etyczne i moralne były wielokrotnie podporą całego środowiska naukowego.

7. Profesor Kazimierz Urbanik formalnie odszedł na emeryturę, ale nadal kontynuuje badania naukowe i redaguje „Probability and Mathematical Statistics”, które wspólnie wydajemy, a wśród członków redakcji i współpracowników jest wielu profesorów Politechniki Wrocławskiej.

I w takim zakresie związku Profesora z Politechniką Wrocławską trwają nadal!

Zbigniew J. Jurek

□ Autor artykułu prof. Zbigniew J. Jurek jest pracownikiem Instytutu Matematycznego Uniwersytetu Wrocławskiego.

Odznaczeni Medalem Politechniki Wrocławskiej

Prof. Wiesław Barwicz

Prof. Wiesław Barwicz urodził się w 1913 roku we Lwowie, gdzie ukończył szkołę średnią, a następnie Politechnikę Lwowską (1937). Pracę zawodową rozpoczął w Zakładach Philipsa w Warszawie (1938-44). Podczas wojny brał czynny udział w ruchu oporu, a za działalność w podziemnych strukturach AK odznaczony został przez gen. Bora-Komorowskiego Srebrnym Krzyżem Zasługi. Po wojnie czynnie uczestniczył w odbudowie polskiego przemysłu elektronicznego pracując kolejno na stanowiskach: dyrektora technicznego Fabryki Wzmacniaczy w Łodzi (1945), dyrektora technicznego, a następnie naczelnego Państwowej Fabryki Lamp Elektronowych w Dzierżonowie (1946-49) oraz głównego inżyniera w Zakładach Wytwórczych Lamp Elektrycznych w Warszawie (1949-55). W latach 1956-80 organizował zaplecze naukowe dla przemysłu elektronicznego. Z jego inicjatywy powstały takie jednostki badawcze, jak Przemysłowy Instytut Elektroniki, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Elektroniki Próżniowej i Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Telewizyjnej. Jako dyrektor Przemysłowego Instytutu Elektroniki stworzył oddziały zamiejscowe tego Instytutu we Wrocławiu i Toruniu oraz zakłady doświadczalne w Warszawie, Wrocławiu (DOLAM) i Bolesławcu Śląskim (Zakład Aparatury Próżniowej).

Prof. Barwicz rozpoczął pracę na Politechnice Wrocławskiej w roku akademickim 1950/51 prowadząc wykłady z zakresu lamp elektronowych. W r. 1954 zorganizował na ówczesnym Wydziale Łączności Katedrę Elektroniki i objął stanowisko kierownika tej katedry, a po jej przekształceniu w Instytut Technologii Elektronowej (1968 r.) pełnił obowiązki dyrektora instytutu aż do końca 1977 r. Jako kierownik katedry, a później dyrektor instytutu prof. Barwicz wychował całe pokolenie technologów elektronowych, a siedmiu spośród jego wychowanków uzyskało tytuł naukowy profesora.

Uważany też jest powszechnie za twórcę wrocławskiej szkoły technologii elektronowej. Jego dorobek naukowy i zawodowy obejmuje kilkadziesiąt publikacji i patentów z zakresu lamp elektronowych i zastosowań wiązek elektronowych. Na szczególną uwagę zasługują tu monografie „Podstawy konstrukcji i technologii lamp elektronowych” (PWT, 1957), „Zastosowania optyki elektronowej” (WkiŁ, 1969), „Zastosowanie wiązek elektronowych w przemyśle i w badaniach naukowych” (UNITRA, 1974) oraz „Wiązka elektronowa w przemyśle” (WNT, 1989).

Prof. Wiesław Barwicz jest członkiem wielu stowarzyszeń naukowych i technicznych, w tym również stowarzyszeń o charakterze międzynarodowym (Senior Member of IEEE), jest laureatem wielu nagród, w tym m.in. laureatem Nagrody Państwowej (1952), Nagrody Ministra Szkolnictwa Wyższego (1967) i licznych Nagród Rektora Politechniki Wrocławskiej. Za swą działalność odznaczony został m.in. Krzyżami: Kawalerskim (1958) i Oficerskim (1974) Orderu Odrodzenia Polski.

Prof. dr hab. inż. Marian Cegielski

Prof. dr hab. inż. Marian Cegielski związany jest z Politechniką Wrocławską od przeszło 50 lat. Tu studiował od 1946 roku, tu przechodził kolejne szczeble kariery, aż po wysokie osiągnięcia, tytuły i stanowiska. Szczególne zasługi prof. Mariana Cegielskiego dla rozwoju Politechniki Wrocławskiej i przysparzanie jej dobrego imienia wiążą się przede wszystkim z okresem ostatniego ćwierćwiecza. W latach 1975-78 pełnił on funkcję prodziekana, a następnie przez dwie kadencje (1984-1990) funkcję dziekana Wydziału Elektrycznego. Przez ostatnie dwie kadencje (1994-2000) był członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu i Stopni Naukowych oraz członkiem Komitetu Badań Naukowych. Był także członkiem licznych gremiów kwalifikujących do nagród, jak np. Nagrody Siemens, w których skutecznie promował środowisko naukowe Politechniki Wrocławskiej.

Ważne osiągnięcia prof. Mariana Cegielskiego w nauce to sto kilkadziesiąt publikacji w najpoważniejszych czasopismach i w materiałach z konferencji międzynarodowych oraz jako autora kilku ważnych książek w dziedzinie systemów elektroenergetycznych. Był promotorem 12 rozpraw doktorskich oraz opiekunem 5 rozpraw habilitacyjnych, a jego 3 habilitantów ma tytuły profesorów. Stworzył znaną w kraju i na świecie szkołę naukową związaną z badaniami systemów elektroenergetycznych.

Prof. Marian Cegielski ma także wielkie zasługi dla rozwoju środowiska naukowego elektroenergetyków polskich. W czasie swojej długoletniej kariery kierował zakładami naukowymi i seminariami na Politechnice Wrocławskiej i w Instytucie Automatyki Systemów Energetycznych we Wrocławiu. Był przewodniczącym Sekcji Systemów Elektroenergetycznych PAN, członkiem Komitetu Energetyki PAN oraz członkiem rad naukowych wielu instytucji. Jest członkiem honorowym Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej.

Miarą i potwierdzeniem zasług prof. Mariana Cegielskiego dla dobra społecznego i dla przysporzenia dobrego imienia i chwały Politechnice Wrocławskiej, także za granicą, są wyróżnienia i medale, które mu nadano. Wymienić tu trzeba przyznanie mu tytułu doktora honoris causa ukraińskiego Państwowego Azowskiego Uniwersytetu (Azov State Technical University) w Mariupolu, odznaczenie Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem Zasługi i wielu innymi medalami i odznaczeniami.

Prof. dr hab. arch. Edmund Małachowicz

Prof. dr hab. arch. Edmund Małachowicz jest wybitną postacią w wielu dziedzinach pracy zawodowej, działalności naukowej i pedagogicznej.

Urodzony w Wilnie, przed wojną i w czasie okupacji uczęszczał do szkoły średniej. Był żołnierzem Armii Krajowej i uczestnikiem operacji „Ostra Brama”, po której wywieziony do Rosji został wcielony do Armii Radzieckiej.

Po wojnie osiedlił się we Wrocławiu, gdzie po uzyskaniu matury podjął studia na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej, które ukończył w 1951 roku.

W ciągu ponad 20 lat pracy zawodowej, którą rozpoczął w 1948 roku w dziedzinie projektowania architektonicznego, jako główną specjalność wybrał konserwację zabytków. Podjął też wkrótce pracę naukowo-badawczą w tej dziedzinie oraz w historii architektury. W 1964 roku uzyskał stopień naukowy doktora.

Po 8 latach pracy na stanowisku Konserwatora Zabytków Miasta Wrocławia podjął w 1972 roku pracę na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej, gdzie prowadząc zakład Konserwacji Zabytków uzyskał kolejne stopnie i tytuł profesora zwyczajnego (1989). Rozwinął wówczas tematykę badawczą w zakresie historii i konserwacji architektury w grupach tematycznych historii architektury średniowiecza, historii nowożytnej architektury obronnej, faktury i koloru w architekturze historycznej, konserwacji i rewitalizacji zabytków oraz sztuki antycznej.

Rezultatem jego badań są m.in. liczne odkrycia wczesnośredniowiecznej architektury sakralnej i rezydencji książęcych we Wrocławiu oraz dzieł i systemów architektury obronnej stanowiące istotny wkład naukowy. Uzyskane wyniki zawarte są w 90 publikacjach, w tym w 16 wydanych książkach (3 dalsze w druku), a także w trzykrotnie wydanym podręczniku konserwacji zabytków.

Jego wybitna wiedza fachowa wynikająca m.in. z ogromnego doświadczenia (wieloletnia praca przy badaniu i odbudowie architektury Wrocławia) jest przekazywana kolejnym pokoleniom Jego uczniów, m.in. dzięki temu podręcznikowi.

Sentyment do kraju dzieciństwa zaowocował znaczącymi i wysoce cenionymi pozycjami książkowymi: „Cmentarz na Rosie w Wilnie” (1993) i „Wilno – dzieje, architektura, cmentarze” (1996).

Wybitny dorobek stanowią zwłaszcza prace naukowe poświęcone Wrocławowi – oprócz licznych publikacji także 48 niepublikowanych prac badawczych.

Jest również autorem 20 ważniejszych ekspertyz i opinii oraz 90 recenzji wydawniczych na stopnie i tytuły.

Wśród projektantów zajmuje wyróżniającą pozycję jako autor 59 zrealizowanych projektów architektonicznych i konserwatorskich, jego dzieła kształtują m.in. oblicze Wrocławia – zapisał się na trwałe choćby swoim projektem hełmu wieży katedry wrocławskiej.

Profesor Małachowicz jest również wybitnym pedagogiem.

Był i jest aktualnie promotorem prac doktorskich i opiekunem młodszych pracowników nauki (na jego koncie znajduje się kilkanaście wypromowanych prac doktorskich, jego wychowankowie uzyskali kilkanaście doktoratów, 4 stopnie doktora habilitowanego i 2 tytuły profesora). Prowadził wykłady na kilkunastu uczelniach architektonicznych.

Jest członkiem wielu organizacji i stowarzyszeń krajowych i zagranicznych, od 1994 roku członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk i przewodniczącym Rady do spraw Ochrony Zabytków przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Od 1999 roku jest prezesem Oddziału Wrocławskiego PAN, a także członkiem Prezydium PAN.

Jego udziałem były liczne nagrody – wśród nich Rektora PWr, Ministra Kultury i Sztuki, Ministra Budownictwa, Ministra Szkolnictwa Wyższego i miasta Wrocławia.

Prof. dr hab. inż. Edward Włodzimierz Mielcarzewicz

Prof. dr hab. inż. Edward Włodzimierz Mielcarzewicz (pseudonim Budrys z okresu działalności w Armii Krajowej) jest związany z Politechniką Wrocławską od 55 lat.

Do Wrocławia przyjechał w dniu 10 maja 1945 r. wraz z pierwszą Grupą Naukowo-Kulturalną rektora prof. dr Stanisława Kulczyńskiego, jako członek Straży Akademickiej. Brał początkowo udział w zabezpieczaniu obiektów Uniwersytetu, a następnie od lipca 1945 r. do stycznia 1946 r. – w odbudowie Politechniki Wrocławskiej jako kierownik grupy remontowo-budowlanej.

Jest osobą, która współtworzyła Wydział Inżynierii Środowiska.

W roku 1946 rozpoczął studia na Wydziale Budownictwa Politechniki Wrocławskiej, uzyskując w 1950 r. dyplom magistra inżyniera budownictwa wodnego.

W roku 1951 podjął pracę na Politechnice Wrocławskiej na Wydziale Inżynierii Sanitarnej (obecnie Wydział Inżynierii Środowiska) w Katedrze Wodociągów i Kanalizacji na stanowisku starszego asystenta, od 1954 r. adiunkta, a od 1967 r. – docenta.

Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nadany mu został przez Radę Państwa w 1973 r., a profesora zwyczajnego – w 1983 r.

W latach 1951-1961, równoległe do pracy naukowej na Politechnice Wrocławskiej, pracował we wrocławskich biurach projektów.

W 1968 r. objął kierownictwo Katedry Wodociągów i Kanalizacji, a po reformie struktury organizacyjnej Politechniki – kierownictwo Zakładu Zaopatrzenia w Wodę i Usuwania Ścieków (1968-1991). W latach 1968-1972 pełnił funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Inżynierii Sanitarnej i Wodnej; po reorganizacji i przemianowaniu Instytutu na Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska pełnił w nim funkcję kierownika Studium Doktoranckiego (1972-75), na następnie zastępcy dyrektora Instytutu (1975-78, 1980-84).

W latach 1984-90 pełnił przez dwie kadencje funkcję Dziekana Wydziału Inżynierii Środowiska.

W latach 1981-93 był wybranym członkiem Senatu Politechniki Wrocławskiej.

Oprócz pracy na Politechnice Wrocławskiej wykazywał dużą aktywność w różnych organizacjach naukowych i zawodowych.

W latach 1972-1996 był członkiem Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN Sekcji Inżynierii Sanitarnej (przewodniczący sekcji 1975-1990), Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN i jego prezydium, Komitetu Inżynierii Środowiska PAN, Komisji Budownictwa Oddziału PAN we Wrocławiu.

Od 1956 r. jest członkiem Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych (członek Zarządu Głównego 1983-88), a od 1962 r. – członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej.

Był członkiem rad naukowych Instytutu Kształtowania Środowiska, Centrum Ośrodka Badawczo-Projektowego Budownictwa w Warszawie, Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Budownictwa Inżynieryjnego „HYDROBUDOWA”.

Ważne osiągnięcia w nauce to 178 publikacji, w tym 2 monografie, 7 książek i podręczników, 5 skryptów, 65 artykułów krajowych i zagranicznych, 83 referaty krajowe, 12 referatów zagranicznych. Był promotorem 17 rozpraw doktorskich, autorem 26 recenzji prac doktorskich, 14 recenzji prac habilitacyjnych, 25 opinii do wniosków awansowych, 140 prac dyplomowych.

Jest zasłużonym dydaktykiem. Stworzył wokół siebie aktywne naukowo i dydaktycznie grono pracowników naukowych.

W uznaniu zasług prof. Edwarda Mielcarzewicza nadano mu m.in. następujące odznaczenia i medale: Krzyż Armii Krajowej (1994), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1973), Medal 40-lecia Politechniki Wrocławskiej, Medal KEN (1990), Medal 50-lecia Politechniki Krakowskiej (1995).

Jest wybitnie zasłużonym profesorem Politechniki Wrocławskiej, a Wydziału Inżynierii Środowiska w szczególności. Jego działalność dla dobra społecznego przyczyniła się do przysporzenia dobrego imienia i chwały Politechnice Wrocławskiej, zarówno w kraju, jak i za granicą.

□ Prosimy też oglądać zdjęcia na stronie 2 okładki

Bank PKO BP
Oddział Regionalny we Wrocławiu
oraz
Politechnika Wrocławska
Centrum im. Hugona Steinhausa

ogłaszają konkurs na najlepsze prace dyplomowe z **inżynierii finansowej i jej zastosowań** zakończone w roku akademickim 1999/2000. Jury konkursu oceni zgłoszone prace i przyzna trzy nagrody ufundowane przez Bank PKO BP:

Nagroda pierwsza - 5.000 zł
Nagroda druga - 3.000 zł
Nagroda trzecia - 2.000 zł

Uroczyste rozdanie nagród odbędzie się w siedzibie Oddziału Regionalnego PKO BP we Wrocławiu w marcu 2001 r.

Warunki konkursu: Na konkurs mogą być zgłaszane prace dyplomowe przyjęte w terminie do 30 września 2000 r., wykonane w szkołach wyższych państwowych i prywatnych z zakresu szeroko rozumianej inżynierii finansowej i jej zastosowań.

Wymagane dokumenty:

1. egzemplarz pracy dyplomowej,
2. krótka opinia promotora,
3. zaświadczenie z dziekanatu potwierdzające termin złożenia i ocenę pracy,
4. aktualny adres, numer telefonu oraz adres e-mailowy kandydata.

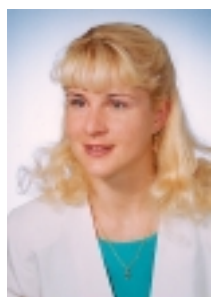
Zgłoszenia z wymaganymi dokumentami należy przesać
w terminie **do 15 stycznia 2001 r.** na adres:

Centrum im. Hugona Steinhausa
Politechnika Wrocławska
Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław

z dopiskiem „Konkurs PKO BP”.

Sukcesy młodych matematyków

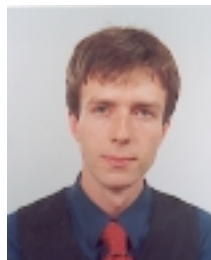
Prace dyplomowe sześciorga absolwentów Wydziału Podstawowych Problemów Techniki kierunku *Matematyka* zostały wysoko ocenione przez jurorów trzech różnych konkursów. W tegorocznym ogólnopolskim „**Konkursie na najlepszą pracę studencką z teorii prawdopodobieństwa i zastosowań matematyki**” organizowanym od 1967 r. przez Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Matematycznego, aż czterech laureaci to reprezentanci Politechniki Wrocławskiej, którzy ukończyli studia w roku akademickim 1999/2000. Nagrodzono następujące prace magisterskie:

• Nagroda I stopnia – „O procesach decyzyjnych w warunkach niepewności” – **Anna Jaśkiewicz**

Praca napisana pod kierunkiem dr hab. Andrzeja Nowaka. Rozważane są w niej markowskie i semi-markowskie procesy decyzyjne z borelowską przestrzenią stanów, spełniające pewne naturalne warunki stabilności stochastycznej. Założenia takie implikują uogólnioną geometryczną ergodyczność indukowanych przez prawdopodobieństwa przejścia i polityki stacjonarne. Pierwsza część pracy poświęcona jest semi-markowskiemu procesom decyzyjnym, dla których rozważano kryterium średniego oczekiwanego kosztu na jednostkę czasu i rozwiązano równanie optymalności. Druga część zawiera dowód istnienia polityki 1-optymalnej dla markowskich procesów decyzyjnych.

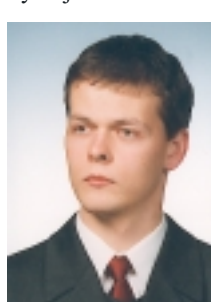
Praca napisana pod kierunkiem dr hab. Aleksandra Janickiego. Zawiera wyprowadzenie zamkniętego wzoru na optymalny portfel akcji, który maksymalizuje oczekiwaną użyteczność z kapitału na koniec inwestycji. Dzięki zastosowaniu stochastycznego rachunku wariacyjnego otrzymano wyniki dla szerokiej klasy dyfuzyjnych modeli rynku finansowego, w których parametry modelu, takie jak np. zmienność (volatility) są procesami stochastycznymi. W efekcie uzyskano ilościowy opis współczynników zabezpieczających (hedging), postulowanych już w latach 70-tych.

• Nagroda I stopnia – „Konstrukcja optymalnego portfela dla stochastycznych modeli rynku finansowego z wykorzystaniem rachunku Malliarina” – **Łukasz Krajna**

Praca napisana pod kierunkiem dr hab. Aleksandra Janickiego. Zawiera wyprowadzenie zamkniętego wzoru na optymalny portfel akcji, który maksymalizuje oczekiwaną użyteczność z kapitału na koniec inwestycji. Dzięki zastosowaniu stochastycznego rachunku wariacyjnego otrzymano wyniki dla szerokiej klasy dyfuzyjnych modeli rynku finansowego, w których parametry modelu, takie jak np. zmienność (volatility) są procesami stochastycznymi. W efekcie uzyskano ilościowy opis współczynników zabezpieczających (hedging), postulowanych już w latach 70-tych.

Praca napisana pod kierunkiem dr Tadeusza Kulczyckiego. Otrzymano w niej oszacowania gradientu funkcji q -harmonicznych, tzn. harmonicznych względem symetrycznego, q -stabilnego procesu Lévy'ego.

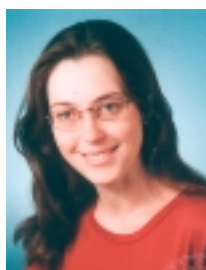

• Nagroda I stopnia – „Gradient estimates of harmonic function corresponding to symmetric stable process” – **Adam Nowak**

Praca napisana pod kierunkiem dr Tadeusza Kulczyckiego. Otrzymano w niej oszacowania gradientu funkcji q -harmonicznych, tzn. harmonicznych względem symetrycznego, q -stabilnego procesu Lévy'ego.

Zawarto tu również kilka ciekawych zastosowań uzyskanych wyników, w szczególności oszacowania gradientowe dla funkcji q -harmonicznych związanych z półgrupą Feynmana-Kaca generowaną przez ułamkowy operator Laplace'a.

Funkcje q -harmoniczne są szczególnym zagadnieniem teorii potencjału procesów stabilnych. Ich własności są ostatnio szeroko badane, a opisywana praca stanowi istotny wkład w rozwój tej problematyki.

• Nagroda II stopnia – „Zastosowanie metody *bootstrap* w analizie szeregów czasowych” – **Kamila Żychaluk**

Praca napisana pod kierunkiem dr hab. Jacka Leśkowa. Zawiera interesujące połączenie metod symulacji komputerowych z badaniem stacjonarności modeli losowych. Autorka zastosowała w pracy nową technikę statystycznego próbkowania zwaną *bootstrap* (ang).

Dzięki tej technice możliwe jest podawanie bardziej precyzyjnych przedziałów ufności dla badanych hipotez badawczych. Główną rozważaną hipotezą badawczą była hipoteza stacjonarności danych.

W II ogólnopolskim „**Konkursie na prace magisterskie z dziedziny ubezpieczeń**” organizowanym przez Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego oraz TU Allianz Polska II nagrodę przyznano absolwentce specjalności *Matematyka finansowa i ubezpieczeniowa* – **Ewie Gardoń**

za pracę „Wpływ metody aproksymacji czasu życia na wielkość składki w ubezpieczeniach na życie” napisaną pod kierunkiem dr Heleny Jasiulewicz.

Heleny Jasiulewicz.

W ubezpieczeniach życiowych, model matematyczny pozwalający wyznaczyć składkę ubezpieczeniową bazuje na dwóch zmiennych objaśniających: czasie życia osoby ubezpieczonej i stopie procentowej lokat funduszu ubezpieczonego. Dziś w praktyce aktuarialnej rozkład ten szacuje się w oparciu o tzw. tablice trwania życia. W pracy przedstawiono konstrukcję tych tablic i założenia dotyczące rozkładu czasu trwania życia w ciągu roku. Przy zastosowaniu poszczególnych założeń policzone zostały jednorazowe składki netto dla wybranych rodzajów ubezpieczeń. Głównym osiągnięciem pracy jest rzetelnie wykonane porównanie wartości powyższych składek, oszacowanie różnic pomiędzy nimi oraz analiza ich zależności od stopy procentowej. Wyliczone i tabelaryzowane mogą być szeroko wykorzystywane w sprzedaży ubezpieczeń na życie.

Absolwent specjalności *Matematyka finansowa i ubezpieczeniowa* – **Andrzej Zacharewicz** jest już piątym przedstawicielem PWr nagrodzonym w „**Konkursie na prace magisterskie z matematyki finansowej**” organizowanym przez Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego i Bank Polska Kasa Opieki SA.

Otrzymał on II nagrodę za pracę „Analiza zależności długoterminowej KGHM Polska Miedź S.A.” zakończonej w roku akademickim 1998/99, której opiekunem był dr Rafał Weron.

Autor przedstawił analizę długozasięgową szeregów czasowych na podstawie empirycznych danych pochodzących z sektora metali nieżelaznych, głównie KGHM Polska Miedź S.A. w Lubinie. W kolejnych częściach pracy opisano teoretyczne podstawy tej dość nowej gałęzi analizy danych finansowych, a następnie jej zastosowanie w przypadku największego kombinatu miedziowego w naszej części Europy. Porównano także wyniki KGHM z innymi podobnymi spółkami działającymi na całym świecie. Aby umożliwić wygodniejszą analizę danych oraz odpowiednią wizualizację autor stworzył specjalizowany program komputerowy działający w środowisku Windows o nazwie Long Memory Analysis (LMA), przy pomocy którego powstały wszystkie omawiane w pracy wyniki (jego wersja demo jest dostępna na stronie: <http://www.im.pwr.wroc.pl/~hugo/lma.html>)

Wszystkim laureatom serdecznie gratulujemy i czekamy na sukcesy następných absolwentów! (*hw*)

Po trzech latach organizowania Festiwalu Nauki we Wrocławiu środowisko akademickie odczuwało potrzebę zróbnienia przerwy, oderwania się od pochłaniających zajęć przygotowawczych, a może nawet spojrzenia na powstałe zjawisko pod nieco innym kątem. Sugerowano, że festiwal mógłby się odbywać co dwa lata. Okazało się jednak, że wrocławianie, a nawet dolnoślązacy nie godzą się z taką możliwością. Chcieliby, żeby najbliższej jesieni to szczególne święto nauki odbyło się ponownie. Zapadła decyzja, że Dolnośląski Festiwal Nauki – gdyż taką nazwę przybierze – stanie się imprezą bardziej zinstytucjonalizowaną, koordynowaną przez Centralne Biuro DFN, w którym obok pani prof. Aleksandry Kubicz będzie działała dotychczasowa politechnicznego festiwalu – pani prof. Kazimiera A. Wilk.

Politechniczny Sekretariat Festiwalu ma się mieścić w Biurze Promocji PWr kierowanym przez dr W.M. Barańskiego. Tu będą koordynowane działania wydawnicze i oprawa plastyczną imprez,

mieszczamy obok.) Ważną funkcję łącznika między Centralnym Biurem, Sekretariatem i Koordynatorem będzie pełniła pani Danuta Bugajna mająca już doświadczenie z ostatniego festiwalu. Obsługę finansową Sekretariatu zapewni pani mgr Gerta Piechowicz.

Ten schemat nie uwzględni oczywiście głównych bohaterów imprez festiwalowych, czyli wykładowców, uczestników dyskusji panelowych i organizatorów pokazów, których chęć działania, entuzjazm i wyobraźnia będą miały kluczowe znaczenie dla wyniku całości. Troską JM Rektora jest utrzymanie tego nastroju spontanicznego wychodzenia do młodych ludzi, którzy mają wtedy rzadką okazję zapoznania się nie tylko z nauką, ale i z pewnym sposobem patrzenia na życie.

O tym wszystkim mówiono na spotkaniu, które odbyło się w gronie organizatorów tegorocznego i przyszłego Festiwalu Nauki.

Pani prof. K.A. Wilk omówiła zrealizowane działania i wymie-

D o l n o ś l ą s k i F e s t i w a l N a u k i

tu załatwiane będą sale, ich nagłośnienie, gadgety etc. Sekretariat będzie współpracował z Radą Programową i pozyskiwał fundusze od sponsorów.

Funkcji koordynatora na szczeblu uczelni podjęła się pani dr hab. Halina Kwaśnicka (IZ). Jej zadaniem będzie opracowanie koncepcji programu festiwalu, współpraca z dziekanami, powołanie Rady Programowej i reprezentowanie uczelni na zewnątrz. (Jej wstępne zamierzenia związane z organizacją festiwalu za-

niła szczególnie udane prezentacje.

Dziekan Wydziału Mechanicznego prof. W. Kollek przedstawił koncepcję rozszerzenia programu festiwalu o inicjatywę „otwartych drzwi”. Udostępnił nawet opracowanie służące takiemu właśnie celowi. Zamieszczone w nim streszczenia festiwalowych referatów związanych z profilem kształcenia na wydziale zostały wzbogacone kopiami stron z październikowego „Pryzmatu”, za co niniejszym wyrażamy głęboką wdzięczność. □

We wrześniu 2001 roku odbędzie się kolejny Festiwal Nauki Środowiska Wrocławskiego. Wzorem lat poprzednich Politechnika Wrocławska zamierza przedstawić społeczności Wrocławia bogatą ofertę, skierowaną do szerokiego kręgu odbiorców. Jest jeszcze za wcześnie na podawanie dokładnego planu politechnicznych imprez festiwalowych, choć prace nad jego koncepcją już trwają.

Hasłem przewodnim Festiwalu będzie: Technika dla człowieka. W pierwszym roku nowego wieku postaramy się przybliżyć gościom festiwalowym gdzie i jak technika może pomóc człowiekowi. Zaproponowana tematyka imprez festiwalowych wynika w naturalny sposób z charakteru naszej uczelni – jesteśmy wyższą uczelnią techniczną. Zagrożenia cywilizacyjne, wynikające z szybkiego rozwoju techniki, są stosunkowo dobrze znane, są często porusza-

jako pomoc dydaktyczna powinny cieszyć się dużą popularnością zarówno wśród młodzieży jak i nauczycieli.

Jak zwykle imprezy z zakresu fizyki, chemii, mechaniki, architektury, informatyki i in., będą pokazywać osiągnięcia poszczególnych dziedzin w kontekście ich użyteczności dla współczesnego człowieka, czasami nawet wtedy, gdy zawodzi natura lub kiedy tę naturę należy wesprzeć (np. protezy najnowszej generacji).

Mówiąc o rozwoju cywilizacyjnym nie sposób pominąć rozwoju komputerów. Można spodziewać się, że multimedialny pokaz ilustrujący *Rozwój urządzeń liczących*, poczynszy od najdawniejszych dziejów aż do współczesnych i przyszłych komputerów, byłby ciekawą imprezą dla każdego gościa festiwalowego. Podobnym zainteresowaniem mogłaby cieszyć się impreza pod hasłem *Czło-*

Z Festiwalem Nauki w nowe tysiąclecie

nym tematem w mediach. Wydaje się, że rolą środowiska naukowego jest popularyzowanie osiągnięć nauki i techniki oraz obiektywne przedstawienie zarówno zagrożeń jak i pozytywnych stron rozwoju technologicznego. Postaramy się, by nasze imprezy festiwalowe pokazały w jaki sposób technika pomaga człowiekowi w różnych dziedzinach życia. Będą to zarówno wykłady, jak i cieszące się dużą popularnością pokazy w laboratoriach uczelni.

Postaramy się nie pominąć problemu edukacji. Pokaz np. *gier menedżerskich* jako elementu wspierającego nauczanie przyszłych menedżerów, czy prezentacja specjalistycznego wykładu dla nauczycieli – być może połączonego z pokazem – na temat *Komputer*

wiek w Internecie.

Z przedstawionej idei, przy życzliwości i dużym zaangażowaniu władz naszej uczelni i władz poszczególnych wydziałów oraz pracowników, którzy nie szczędzą swojego czasu i sił godząc przygotowanie imprez z innymi obowiązkami, wyłoni się obraz Festiwalu na Politechnice Wrocławskiej w roku 2001. Jak co roku liczymy na szerokie zaangażowanie się i dużą pomoc naszych studentów, zarówno poprzez organizacje i agendy studenckie, jak i indywidualnie.

dr hab. Halina Kwaśnicka
kwasnicka@ci.pwr.wroc.pl

Spotkanie Kolegium Prorektorów ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą

3 listopada 2000 r. na Uniwersytecie Wrocławskim obradowało Kolegium Prorektorów ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Uczelni Wrocławia i Opola. Z inicjatywy Kolegium Rektorów prorektory podjęli próbę opracowania środowiskowego informatora o unikalnej aparaturze naukowej i technologiach stosowanych w badaniach naukowych. Taki informator zdołano już opracować na Uniwersytecie Wrocławskim i na Akademii Rolniczej. Prof. J. Ziółkowski, przewodniczący Kolegium, przedstawił propozycję kryteriów oceny aparatury i zakres zamieszczanych informacji. Przygotowane informatory zostaną rozpowszechnione na uczelniach Wrocławia i Opola, by umożliwić wzajemne korzystanie z niedostępnej dotychczas aparatury. Docelowo informator środowiskowy będzie dostępny w Internecie.

Kolegium dyskutowało problemy pozyskiwania przez uczelnie środków finansowych z Unii Europejskiej. Zaproszony na obrady prof. Jan Koch kierujący Wrocławskim Centrum Transferu Technologii przy PWr. przedstawił sieć jednostek zajmujących się współpracą w ramach 5. Programu Ramowego UE, od regionalnych, lokalnych oraz branżowych punktów kontaktowych, po przedstawicieli KBN w tym zakresie i przedstawicieli pracujących w struktu-

rach Unii Europejskiej. Rektorzy uznali, że niepełna znajomość procedur z uwagi na ich skomplikowane zasady, a przede wszystkim brak szczegółowych informacji ogranicza uczelniom dostęp do europejskich programów badawczych i związanych z tym unijnych środków na badania. Przewodniczący zaproponował więc zorganizowanie seminarium z udziałem naukowców, których projekty zostały przyjęte przez 5. PR. Rektorzy podzielili się informacjami istotnymi dla skutecznego zdobywania grantów. Prof. S. Nowosielski zaoferował zaproszenie na seminaryjne spotkanie zespołu z Akademii Ekonomicznej, który od czterech lat realizuje interdyscyplinarny projekt, by podzielił się zdobytymi doświadczeniami. W opinii prof. Kocha przemożna chęć wdrażania pomysłu i innowacji powinna być dominująca, motywacje finansowe winny zejść na plan drugi przy ubieganiu się o fundusze na badania. Prof. J. Zdanowski (PWr) zauważył, że nikłe zainteresowanie polskich naukowców krajowymi projektami celowymi świadczy niekorzystnie o możliwościach ich szerszego zaangażowania się w programy UE. Zwrócił uwagę na zbyt małe zainteresowanie środowiska wrocławskiego kontaktami z uczelniami zagranicznymi. Naukowcy warszawscy wyprzedzają nas znacznie w tym względzie. Aby uaktywnić zabieganie o unijne środki, a przy tym nawiązać kontakty z uczelniami za granicą, prof. Ziółkowski powrócił do propozycji zorganizowania przy udziale prof. Kocha i zespołów AE seminarium „Jak skutecznie realizować udział w 5.PR”. Zapowiedział kontynuowanie dyskusji na kolejnych spotkaniach na temat idei parków technologicznych, rozpowszechniania osiągnięć naukowych i rozwijania nowoczesnych technologii.

(na podstawie *Przeglądu Uniwersyteckiego*)

„Życie Akademickie” nr 12/2000 donosi z AWF

Uczelniane trzęsienie ziemi

Na przełomie września i października wrocławską Akademią Wychowania Fizycznego porządnie zatrzęsło. Epicentrum tego trzęsienia znalazło się na ulicy Banacha, pomiędzy rektoratem i dziekanatem. (...)

W epicentrum faluje w dalszym ciągu, a wypadki na Uczelni toczą się w tak zawrotnym tempie, że w żaden sposób nie możemy zamknąć serwisu informacyjnego. (...)

Zarzewiem (...) stał się spór pomiędzy Rektorem a Dziekanem Wydziału Wychowania Fizycznego na tle przyjęcia przez Rektora na studia dziewięciu sportowców, którzy złożyli swoje dokumenty po terminie i nie przeszli postępowania kwalifikacyjnego Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Spór z każdym dniem ulegał eskalacji, a co gorsze, przebiegał z naruszeniem prawa. Prawo naruszył bowiem Rektor przyjmując wyżej wymienionych studentów na studia, ale prawo naruszył także Dziekan, uchylając arbitralnie decyzję swojego przełożonego i skreślając ich z listy studentów. Rektor oburzony niezgodnym ze Statutem postępowaniem podwładnego, złożył dymisję do UKFiS, której jednak Prezes Urzędu nie przyjął. Na Uczelnię więc powrócił i niedoszłych studentów ponownie przyjął. Nie zakończyło to jednak sprawy, ponieważ Dziekan indeksów im nie wydał i tym razem, zgodnie z prawem, odwołał się do Ministra Edukacji Narodowej.

Nie opowiadamy się w tym sporze po żadnej ze stron, ponieważ nie jesteśmy pismem ani rektorskim, ani dziekańskim. Uważamy jednak, iż rozgrywki na szczytach uczelnianej władzy (z całą pewnością całkowicie niezrozumiałe dla studentów) nadszarpane z pewnością dobre imię bądź co bądź pedagogicznej Uczelni. Wro-

clawska prasa wzięła nas bowiem na języki i skrót AWF zaczęła rozwijać jako Akademia Wpadek i Fauli.

Kilkanaście dni temu w epicentrum ponownie zadrzało. Zebrał się bowiem Senat Akademii Wychowania Fizycznego i stwierdził, iż Rektorowi z powodu „niespełniania wymogów ustawy lub statutu” wygasł automatycznie mandat, którym obdarzyli go jego wyborcy. Rektor zwrócił się z prośbą o wykładnię prawną do prawników z Zakładów: Prawa Cywilnego, Administracyjnego i Prawa Pracy Uniwersytetu Wrocławskiego. Stwierdzili oni jednoznacznie, iż uchwała Senatu nie ma żadnej podstawy prawnej i opiera się na błędnej interpretacji Statutu oraz ustawy o szkolnictwie wyższym. W tej sytuacji i Rektor, działając zresztą zgodnie ze swoimi uprawnieniami, wspomnianą uchwałę zawiesił. Musi ją teraz poddać ponownie pod obrady Senatu. Jeśli Senat jej nie zmieni, winien przekazać ją właściwemu ministrowi, od którego decyzji może jeszcze odwołać się do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Istnieje oczywiście statutowa możliwość, iż Senat sformułuje wobec niego wotum nieufności. Trafi ono do Kolegium Elektorów, które podejmie ostateczną decyzję w przedmiotowej sprawie. Istnieją w tym przypadku trzy możliwości: Kolegium Elektorów może wotum nieufności odrzucić, może je podtrzymać, lub Rektor sam może złożyć dymisję. W pierwszym przypadku wszystko wróci do stanu dotychczasowego sprzed trzęsienia ziemi, zaś w dwóch pozostałych doprowadzi do nowych wyborów rektorskich. Będziemy o tym z pewnością pisać w numerze następnym.

(ski)

Wystąpienie prof. Henryka Hawrylaka podczas uroczystości nadania mu doktoratu honoris causa

(15 listopada 2000 r.)

Dokończenie ze strony 3

Przekształca się coś, co już istnieje. Korzenie Uniwersytetu Wrocławskiego sięgają roku 1702, w którym powstała Kolegiata Jezuicka, a za czasów pruskich przeniesiono do Wrocławia Uniwersytet z Frankfurtu nad Odrą.

Politechnika ma korzenie krótsze. Powstała w roku 1910 jako Wyższa Szkoła Techniczna, decyzją cesarza Wilhelma II.

Środowisko wrocławskie i Dolnego Śląska za niespełna 2 lata będzie obchodzić 300-lecie Uniwersytetu. A za 10 lat nasza Politechnika będzie miała 100 lat.

Warunkiem koniecznym rozpoczęcia studiów wówczas, jak i dzisiaj, jest przedłożenie świadectwa maturalnego. Ponieważ pochodziłem z tzw. „ściany wschodniej”, jak większość ówczesnych wrocławian, musiałem dostarczyć świadectwo dojrzałości z mojego liceum im. Jana Zamojskiego w Zamościu.

Ponieważ w tamtych latach nie było można „wsiąść do pociągu byle jakiego”, ba, do żadnego, nie mając odpowiedniego „Rozkazu wyjazdu”, przedstawiam taki dokument w wersji polskiej i rosyjskiej.

Tamte trudne czasy charakteryzowała wzajemna życzliwość, chęć pomocy i współpracy, wyrazem tego – utworzenie, a właściwie przedłożenie organizacji studentów Politechniki Lwowskiej „Bratnia Pomoc Studentów Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu”.

Co robił „BRATNIAK”? Pozwólcie, że zacytuję ze „Wspomnień” prof. Andrzeja Idzikowskiego:

„BRATNIAK organizował całe pozauczelniane życie studencie. Był administratorem domów akademickich, stołówek, rozdzielał stypendia i zapomogi, organizował opiekę zdrowotną i wypoczynek, życie kulturalne, sport i rozrywki, wydawał skrypty.

Prócz stałych czynności były również akcje specjalne, jak zbieranie setek (a może i tysięcy) talerzy, łyżek, noży i widelców na wyposażenie stołówek. Kupić nie było ani gdzie, ani za co, toteż w sytuacjach awaryjnych ogłaszano, że studenci chcący nabyć abonament do stołówki muszą złożyć talerze i sztucce. Akcje takie z reguły kończyły się sukcesem.

Bratniakiem zarządzali studenci. Pierwszy Zarząd, w którym uczestniczyłem, wyłonił się niejako samorzutnie ze Straży Akademickiej, pod koniec września 1945 roku.

Nadzór Uczelni nad Bratniakiem polegał na tym, że Senat Uczelni delegował profesora biegłego w prawie, który jako kurator brał udział w posiedzeniach Zarządu, czuwając nad praworządnością podejmowanych uchwał.”

W roku 1948, po półdyplomie według programu Politechniki Lwowskiej, otrzymałem propozycję pracy we współorganizowanej Katedrze Maszyn Dźwigowych i Urządzeń Transportowych, którą kierował prof. Roman Sobolski – znakomity konstruktor, a dla mnie wspaniały szef, nauczyciel i przyjaciel.

Czasy, mimo pięćdziesięciu kilku lat, niewiele się zmieniły, bo i wówczas były z etatami spore kłopoty. Stosownie do decyzji Rektora Uniwersytetu i Politechniki prof. Stanisława Kulczyńskiego byłem płatny z etatów medycyny weterynaryjnej. Z czasem pojąłem, dlaczego tak bardzo pokochałem zwierzęta.

Potrzeby gospodarki były tak duże, że już w roku 1949 powstał na naszej Uczelni, przy Katedrze, o której wspominałem, Instytut Konstrukcji Mechanicznych jako Delegatura powołanego w Warszawie Głównego Instytutu Mechaniki.

Pracę zawodową można podjąć z zainteresowania, z rozsądku, z przyjemności lub z nakazu. Ja otrzymałem, po dyplomie w 1950 roku, nakaz pracy Nr 20 na Politechnice Wrocławskiej i jestem tu do dzisiaj.

Czym się zajmowałem przez to półwiecze? Maszynami górnictwa odkrywkowego, głównie do kopalń węgla brunatnego. Są to największe obiekty mobilne poruszające się po ziemi.

Jak wiadomo, ziemia dolnośląska jest bogata w różne kopaliny, w tym węgiel brunatny i miedź. Ich pozyskiwanie wymaga budowy odpowiednich maszyn i urządzeń. Przykładem może być koparka typu „SKW”. SKW – to inicjały konstruktorów, moich uczniów: Sapkowski – Kanczewski – Wocka, którzy – korzystając z podstaw teoretycznych i doświadczalnych opracowywanych na naszej Uczelni – projektowali i projektują tego typu maszyny.

Nie wystarczy jednak wydobyć tej masy urobku, trzeba ją jeszcze przemieścić. Systemy transportu taśmowego, łączące np. kopalnię z elektrownią, spełniają to zadanie. Współtwórcą teorii, podstaw konstrukcji i eksploatacji tych urządzeń w kraju i poza nim jest, od początku studiów, mój serdeczny przyjaciel, prof. Tadeusz Żur, długoletni dziekan Wydziału Górniczego. Dzisiaj, ze względu na stan zdrowia, nie może – niestety – być z nami.

Szanowni Państwo!

Do zakresu zainteresowań nauki należy badanie tego, co ujawnia się w upływie czasu, ale i tego, co stanowi ponadczasowe podłoże ludzkiej cywilizacji.

Z drugiej strony nauka, jako racjonalnie zbudowany zespół prawdziwych i sprawdzalnych orzeczeń o rzeczywistości, winna wypowiadać tylko zdania nowe, te tylko, które pomnażają istniejący stan wiedzy lub przedstawiają jego nieznaną dotychczas interpretację.

Nauka jest procesem poznawczym; każdy jej krok powinien prowadzić na teren dotychczas nierozpoznany.

Czy praca naukowa, badawcza, odkrycie, wykazanie słuszności hipotezy spełnia powyższe warunki, zazwyczaj wypowiadają się specjaliści w danej dziedzinie i dyscyplinie naukowej.

Uczestnicząc od kilkunastu lat w pracach Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych chciałem podzielić się z Państwem spostrzeżeniami dotyczącymi jakości prac naukowych.

Obserwuje się obecnie ogromny wzrost zainteresowania edukacją na poziomie wyższym: zawodowym, magisterskim, a także doktorskim. To ostatnie przedstawiam na wykresie.

Należy postawić pytanie, czy te liczby prac naukowych tworzą nową jakość. Tym bardziej, że dysertacje doktorskie stanowią podstawę dalszego rozwoju naukowego wyrażanego u nas w kraju stopniem doktora habilitowanego i tytułem naukowym.

Jakie czynniki przykładowo mogą wpływać na poziom prac naukowych?

- Jednym z powodów kwestionowania np. rozpraw habilitacyjnych jest brak dokładnego sprecyzowania celu naukowego rozprawy oraz – jeżeli to możliwe – przewidywanego celu o charakterze utylitarnym.

- W pracach o charakterze doświadczalnym błędem bywa ograniczenie się tylko do sprawozdania z pomiarów, uzupełnionym wyznaczeniem zależności funkcyjnych zachodzących między badanymi wielkościami, uzyskanymi za pomocą znanych metod pomiarowych.

- Spotyka się nadużywanie formalizmu matematycznego i wyszukanej terminologii. W skrajnych przypadkach dochodzi do ce-

lowego uwikłania wywodów dla przykrycia słabości uzyskanych rezultatów.

Audytorem jakości prac naukowych winni być specjaliści dokonujący ich oceny – recenzenci. Problem jest poważny; można powiedzieć o zanikaniu krytyki naukowej na seminariach, obronach, kolokwium i w recenzjach oraz pewnych schorzeniach w procesie nadawania tytułu i stopni naukowych.

W sprawie tej wypowiada się także Komitet Badań Naukowych, inspirowany przez Zespół ds. Etyki. Chodzi o wyeliminowanie bądź ograniczenie z obszaru nauki plagiatów, fałszowania wyników i nierzetelnych opinii naukowych.

Opinie, w których recenzent gromadzi same zarzuty, nieraz bardzo poważne, podważające wręcz sens danej pracy naukowej, a kończy wywody dość nieoczekiwane wnioskiem pozytywnym, dyskwalifikują nie tyle pracę, ile samego recenzenta.

Bywają też pseudopoztywne recenzje, polegające na streszczeniu naukowej biografii kandydata.

Uznając wagę tych zagadnień, Komitet Badań Naukowych, mając poparcie Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, wnioskuje o uwzględnienie w programach studiów doktoranckich problemów etyki badań naukowych.

Starałem się podanymi przykładami zwrócić uwagę na zagadnienia dobrych obyczajów i promowania właściwych postaw, zachowań i roli etyki w nauce.

Wielki to zaszczyt otrzymać doktorat honoris causa swojej Alma Mater – miejsca, z którym związałem całe swoje zawodowe życie. To tu, na tej Uczelni, starałem się stworzyć godne miejsce, w którym wielu mogło znaleźć możliwość pracy. Gdzie w spokoju mogliśmy wspólnie poszukiwać prawdy naukowej, a przede wszystkim zastanowić się nad nią samą. Doskonalić sposoby jej odkrywania i przekazywania innym, młodszym na Uczelni i tam, gdzie tworzone podstawy naszego materialnego bytu – gospodarki.

Z natury jestem optymistą. Moją nadzieję czerpałem z ufności do wychowanków, współpracowników – wszystkich tych, z którymi przyszło mi pracować.

Zawsze w takim momencie – w chwili uroczystej terażniejszości, gdy mówi się o przeszłości, nasuwa się pytanie o przyszłość: co dalej, kto i co po mnie? Są moi uczniowie, którzy pracują nad tymi, co i ja niegdyś i nowymi zagadnieniami, ale za pomocą technologii XXI wieku:

- problemy eksploatacji, diagnostyki, degradacji maszyn – prof. Dionizy Dudek,
- zagadnienia logistyki i systemów transportowych – prof. Zbigniew Korzeń,
- metody CAD w projektowaniu i diagnozowaniu maszyn – prof. Eugeniusz Rusiński,
- problemy inżynierii i automatyzacji maszyn mobilnych – dr hab. inż. Piotr Dudziński, prof. PWr.

Im i wielu innym zawdzięczam te lata. Nie wiem, czy jest lepsza okazja niż dzisiejsza uroczystość, aby wyrazić swoją wdzięczność Uczelni – Politechnice Wrocławskiej, tym wszystkim, którzy ją tworzyli i tworzą nadal.

To wyznanie byłem winien mojej Uczelni.

Pozwólcie Państwo już na ostatnią, ale bardzo osobistą refleksję.

W tej sali w sobotę 2 marca 1946 roku miała się odbyć Pierwsza Reprezentacyjna Zabawa Studentów Politechniki Wrocławskiej.

Jako współorganizator byłem odpowiedzialny za udekorowanie auli i sąsiednich pomieszczeń. Zwróciłem się z prośbą pod właściwy adres – do koleżanek i kolegów z architektury. W poprzedzającą bal środę – jako odpowiedzialny – sprawdziłem stan przygotowań. Był wysoce niezadawalający, czemu dałem wyraz w rozmowie z koleżanką i kolegami.

W sobotę – tuż przed bale – zaskoczenie: aula i inne sale wspólnie wystrojone i oświetlone. W tym stanie zachwyty spostrzegam koleżankę architekta – współautorkę tego dzieła. Z zażenowaniem i obawą podchodzę, dziękuję i przepraszam.

I tak już, Drodzy Państwo, przepraszam i dziękuję przez blisko 55 lat.

„Nasza Politechnika” donosi...

W piśmie Politechniki Krakowskiej „Nasza Politechnika” nr 4/2000 znajdujemy obszerny fotoreportaż z uroczystości nadania doktoratu honoris causa PK prof. Janowi Kmicie. Uroczystość odbyła się 28.06.2000 r. w auli Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego. Promotorem przewodu doktorskiego był rektor Politechniki Krakowskiej, prof. Kazimierz Flaga.

Pismo zamieszcza także laudację wygłoszoną przez promotora w czasie uroczystości. Mówca przypominał w niej dorobek naukowy prof. Jana Kmity w zakresie mostownictwa, a także liczne projekty mostów (m.in. Mostu Pokoju we Wrocławiu). Podkreślił jednocześnie Jego zasługi w dziedzinie kształcenia kadry naukowej i dydaktycznej oraz stworzenie we Wrocławiu szkoły naukowej mostowców.

Prof. Flaga omówił działalność doktoranta h.c. na polu organizacyjnym, zwłaszcza z okresu, gdy pełnił On funkcję rektora PWr (1984-90): uruchomienie nowych kierunków studiów, starania o dobrą współpracę kierownictwa uczelni z senatem, o zapewnienie możliwości działania „Solidarności” i NZS – organizacjom, które

wtedy były nielegalne. Promotor stwierdził: „Był w tych latach Pan Rektor Jan Kmity wzorem postępowania i ostoją dla wielu środowisk akademickich w Polsce. Cechowała go podziwu godna postawa obywatelska i patriotyczna, zwłaszcza w sytuacjach wymagających ofiarności i poświęcenia”. Wspominał też, że doktorant pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji w organizacjach naukowych (m.in. PAN, Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych).

Następnie prof. Flaga przypomniał wieloletnią współpracę prof. Kmity z Politechniką Krakowską. Rozpoczęła się ona w 1958 r. od nawiązania kontaktu z prof. Romanem Ciesielskim, a następnie z Katedrą Mostów i Katedrą Konstrukcji Żelbetowych. Obecnie – już od 23 lat – doktorant współpracuje z Katedrą Budowy Mostów i Tuneli PK. Zaowocowało to m.in. organizowaniem wspólnych konferencji i seminariów oraz wzajemną pomocą w kształceniu kadry. Jednym z ostatnich przykładów tej współpracy był wspólny nadzór naukowy nad budową mostu autostradowego przez Wisłę.

„Sylwetka Doktoranta rysuje się nam jako człowieka pełnego pasji twórczej, który przez systematyczną, wytrwałą i konsekwentną realizację wytyczonych celów i działań tworzył dzieło ugruntowania wysokiej pozycji nauki w dziedzinie inżynierii lądowej.” – stwierdził rektor Politechniki Krakowskiej. Podkreślił też rzetelność i obiektywność prof. Kmity, a także jego przyjacielskie odnośnienie się do ludzi, służenie w każdej sytuacji poradą i pomocą. „Prof. Jan Kmity budował nie tylko mosty materialne, ale i mosty między ludźmi” – powiedział promotor. □

5 projektów w 6 dni

Starożytny gród Wiązów leżący w powiecie strzelińskim będzie w 2002 roku obchodził 750-lecie nadania praw miejskich. Leży nad Oławą, ma około 3 tysięcy mieszkańców. Z czasów prosperity zachował się obszerny rynek z ratuszem. Charakterystyczną cechą otaczających go niewysokich kamieniczek jest ich kalenicowy układ wzdłuż pierzei. Tędy przebiega ruch na Wrocław, Oławę i Strzelin. Nieopodal znajduje się barokowy kościół. Ponieważ jednak los nie zawsze sprzyjał tej miejscowości, część budynków jest w kiepskim stanie. Razi też pawilon handlowy z lat 70-tych. Władze lokalne muszą rozważnie gospodarować pieniędzmi, jakimi dysponują, zatem dobrym pomysłem na niezbyt kosztowne opracowanie koncepcji zagospodarowania rynku jest zaproszenie do współpracy studentów architektury.

Burmistrz Wiązowa Zdzisław Szmigiel po rozmowach z dr inż. arch. Robertem Masztalskim wystosował oficjalną propozycję do dziekana Wydziału Architektury PWr. Zaoferował zorganizowanie warsztatów architektoniczno-urbanistycznych, które mogłyby doprowadzić do realizacji nowej koncepcji zagospodarowania rynku. Deklarował pokrycie kosztów utrzymania studentów.

W następstwie tych działań w dniach od 23 do 29 czerwca przebywało w Wiązowie 24 studentów, głównie ze starszych lat studiów. Przygotowywali projekty w 5 zespołach pod okiem opiekunów, którymi byli: dr inż. arch. Robert Masztalski, dr inż. arch. Paweł Ogielski, mgr inż. arch. Magdalena Belof, mgr inż. arch. Oleg Mycak i mgr inż. Krzysztof Balcerek. W wyniku intensywnej pracy powstało pięć propozycji, które wzbudziły duże zainteresowanie wiązowian i lokalnych mediów. Wydarzenie to przyciągnęło również władze Wydziału Architektury. Na prezentację powstałych prac do Wiązowa przyjechali: pani dziekan Elżbieta Trocka-Leszczynska, prodziekan dr inż. arch. Andrzej Poniewierka i dr inż. arch. Romuald Pustelnik. Obecna była też pani Jadwiga Tomaszewska-Gabryś z Wydziału Zagospodarowania Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego. Radę Miasta i Gminy reprezentował jej przewodniczący pan Kazimierz Berger.

Każdy z zespołów przedstawił odrębną koncepcję, która dzięki starannie wykonanym makietom i rysunkom stawała się czytelna nawet dla nie mających styczności z projektowaniem. Duże wrażenie robiły oryginalne propozycje kolorystyczne, jak i proste pomysły poprawiające estetykę: kwiaty, nowe szyldy zakładów usługowych itp.

Zwycięski projekt C przyciąga uwagę spiralnym, dynamicznym wzorem posadzki tworzącej zegar słoneczny. Twórcy mają nadzieję, że ich projekt uczyni z wiązowskiego rynku serce miasta i miejsce, z którym mogliby się identyfikować jego mieszkańcy. (mk)

Zdjęcia na str. IV okładki:

1. Jesteśmy na rynku w Wiązowie
2. Od lewej: mgr Krzysztof Balcerek, mgr Małgorzata Belof, przewodniczący RMiG Kazimierz Berger, burmistrz Wiązowa Zdzisław Szmigiel, dr Robert Masztalski, prof. Elżbieta Trocka-Leszczynska, dr Andrzej Poniewierka, dr Romuald Pustelnik, Emilia Kluzek (kier. Referatu Budownictwa i Infrastruktury Urzędu Gminy), Jadwiga Tomaszewska-Gabryś (Urząd Marszałkowski), Danuta Moroz (inspektor ds. budownictwa w Urzędzie Gminy)
3. Noc – godzina architektów.
4. Prezentacja
5. Makieta zwycięskiego projektu C
6. Makieta projektu E
7. Zespół D z panami K. Bergerem, Z. Szmiglem i prodziekanem A. Poniewierką.
8. Uroczystość wręczenia nagród i dyplomów

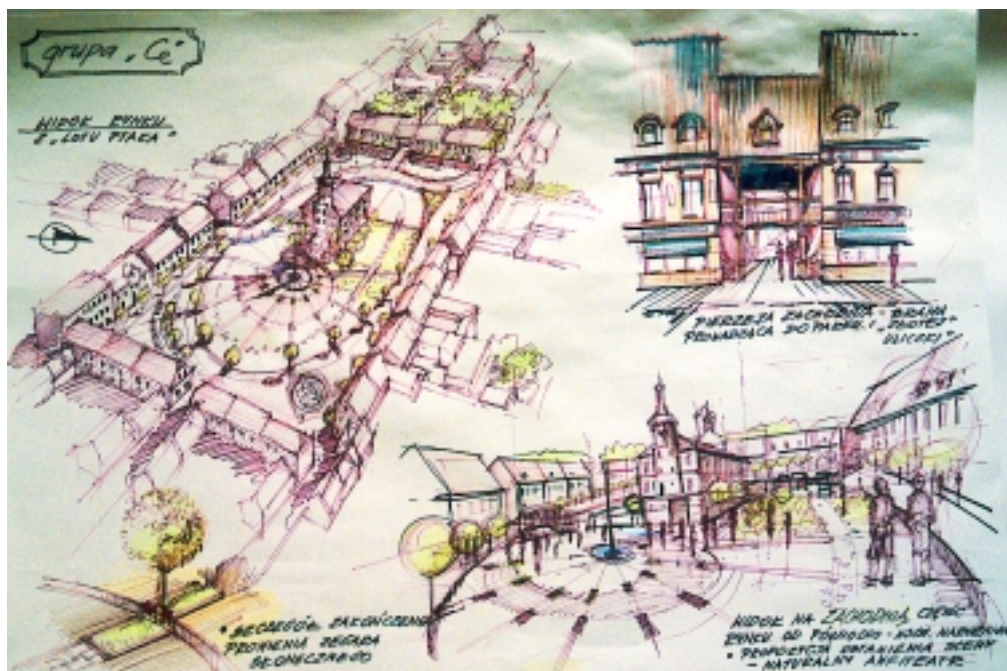
Warsztaty Rynek - Wiązów 2000

Inspiracją do zorganizowania „Warsztatów Rynek – Wiązów 2000” była potrzeba uporządkowania rynku Wiązowa – na 750-lecie jego istnienia w 2002 roku.

Wydziału Architektury Politechniki Wrocławskiej bardzo ceni praktyczną weryfikację wiedzy, toteż chętnie skorzystał z oferty, by jego studenci zmierzili się z praktyką projektową i rzeczywistością inwestycyjną małych gmin. Intencją Urzędu Miasta i Gminy w Wiązowie było natomiast uzyskanie przez władze miasta jak najtańszym kosztem wielu ciekawych i różnorodnych rozwiązań urbanistycznych – architektonicznych.

Tego typu warsztaty są częstym zjawiskiem na Wydziale Architektury. Organizują je jednostki organizacyjne Wydziału albo poszczególne grupy pracowników naukowo-dydaktycznych w oparciu o swoje zawodowe i prywatne kontakty z władzami samorządowymi. Dzięki temu poszerzają się kontakty przyszłych architektów i urbanistów z realiami procesów inwestycyjnych. Do tej pory następowało to wyłącznie w czasie praktyk studenckich. Władze Wydziału popierają taką formę kształtowania zawodowego przyszłych architektów i urbanistów wiedząc, że jak najwcześniejsze „star-

cie oko w oko” z inwestorami jest nie tylko unikalnym doświadczeniem zawodowym, ale także korzyścią dla przyszłych projektantów.

Warsztaty w Wiązowie zorganizowane pod patronatem pani dziekan Wydziału Architektury prof. Elżbiety Trockiej-Leszczyńskiej

prowadziło pięciu pracowników dydaktyczno - naukowych. Byli to: dr inż. arch. Robert Masztalski, dr inż. arch. Paweł Ogielski, mgr inż. arch. Magdalena Belof, mgr inż. arch. Oleg Mycak i mgr inż. Krzysztof Balcerek. Dwudziestu czterech studentów tworzyło pięć zespołów projektowych. Sześciodniowy pobyt w Wiązowie zaowocował powstaniem pięciu koncepcji zagospodarowania przestrzennego Rynku przedstawionych na planszach graficznych oraz na makietach. Władze miasta jaką najciekawszą wybrały pracę zespołu, który tworzyli: Anna Ośnicka, Agnieszka Noskowitz, Agnieszka Makiela i Rafael Kozyrski. Wszystkie zespoły zostały uhonorowane dyplomami gratulacyjnymi i wydawnictwami albumowymi.

Prace projektowe mają być kontynuowane, a ich ukoronowaniem ma być opracowanie projektowe przeznaczone do realizacji. Uzgodnienia w tej sprawie są w toku.

Robert Masztalski

Rozmowa z Magdaleną Bolanowską, studentką Wydziału Architektury, uczestniczką warsztatów Rynek – Wiązów 2000

Jesteśmy bardzo zadowoleni

– *Jak wygląda praca nad projektami w czasie studiów? Czy robi się je indywidualnie, czy też grupowo?*

– Raczej indywidualnie, w domu przy desce. Rysuje się korzystając z książek, w których można znaleźć potrzebne dane, np. wymiary. Muszę powiedzieć, że pod tym względem atmosfera pracy podczas warsztatów była zupełnie inna. Wokół byli koledzy, z którymi można było wymienić poglądy, zapytać o brakującą informację. Rzucało się hasło i zaraz znajdowało się odpowiedź.

– *Czyli to, co Państwo robili, przypominało bardziej pracę zawodową architekta. Biura to są też zwykle zespoły.*

– Tak, tak właśnie się czuliśmy, zwłaszcza że jeszcze dowiedzieliśmy się o możliwości realizacji najlepszego projektu. To bardzo mobilizowało do wyteżonej pracy. Staraliśmy się nawiązać kontakt z mieszkańcami Wiązowa. Dowiedzieliśmy się od nich, czego by oczekiwali od nas. Zapatrywali się nieco sceptycznie na nasze pomysły, ale bardzo miło nas przyjęli. Staraliśmy się zrobić to, czego oni by oczekiwali od nas.

– *W jaki sposób nawiązywali Państwo kontakt z mieszkańcami?*

– Chodziliśmy i pytaliśmy ludzi. Akurat dobrze się złożyło, bo gdy byliśmy w Wiązowie, na rynku odbywały się artystyczne występy i mieliśmy możliwość bezpośredniego kontaktu z mieszkańcami.

– *Czy to znaczy, że rynek to jest miejsce, na które wszyscy wiązowianie przychodzą?*

– Tak, tu odbywają się wszystkie spotkania, te ważne dla miasta, ale także panów pijących piwo, czy bawiącej się młodzieży. To jest takie zespalające.

– *Pani jest na roku...*

– ..obecnie trzecim.

– *Czyli jeszcze przed Panią spory kawałek studiów. Czy uważa Pani, że takie warsztaty przydały się Pani już na tym etapie?*

– Tak, to jest wręcz bardzo wskazane. Powinno to być obowiązkowe. Możliwość pracy w zespole jest bardzo przydatna, zwłaszcza że to było po sesji, byliśmy tacy rozgrzani, głowa pełna pomysłów... i właśnie tak jakby rozpędem zajęliśmy się projektem rynku w Wiązowie. Uważam, że udało nam się stworzyć naprawdę coś fajnego. Bardzo jesteśmy zadowoleni.

– *Widzę, że gdyby była taka możliwość, pojechałaby Pani znowu.*

– Tak, ja jeżdżę teraz na wszystkie możliwe warsztaty, jakie się odbywają na uczelni. Wiem, że znajomi, którzy są teraz na piątym roku, mają mniej możliwości, bo zajmują się bardziej dyplomami i bardzo żałują, że nie mogą skorzystać z takich wyjazdów. My jeszcze jesteśmy na tym etapie, że możemy poświęcić się rozwiązywaniu takich... łamigłówek, modelowych zagadnień. A oni muszą się skupić na zrobieniu dyplomu, zdobyciu pracy.

– *Czy pracodawcy interesują się takim praktycznym doświadczeniem studentów?*

– Tak, przychodząc do biura oferującego pracę zwykle trzeba wykazać się jakąś praktyką czy pracą w biurze, jakimiś sukcesami. Dlatego myślę, że udział w takich warsztatach, też będzie premiowany, zwłaszcza że istnieje perspektywa realizacji projektu.

– *Z ilu osób składał się Pani zespół?*

– Z pięciu osób.

– *Czy to były osoby, z którymi Pani współpracowała na studiach?*

– W ogóle się nie znaliśmy. Zapisywaliśmy się u dr Masztalskiego, a on przydzielał do zespołów, zupełnie przez zaskoczenie. Nowi ludzie, nowe kontakty. To też bardzo ważne, bo im więcej kontaktów na studiach, tym lepiej. Ja mam teraz dużo znajomych na wyższych latach, tak że zawsze mogę liczyć na jakieś podpowiedzi. Bo na tych warsztatach ja byłam najmłodsza.

– *Dziękuję Pani za rozmowę.*

Rozmawiała Maria Kiszka

Bieg uliczny

Tradycyjnie już z okazji Święta Nauki Wrocławskiej 15 listopada odbył się bieg uliczny. Brało w nim udział około 100 osób. W klasyfikacji generalnej zwyciężył Krzysztof Stefanowicz z AWF. W kategorii studentów i pracowników PWr (mężczyzn) do 45 lat triumfował Miłosz Wrzeszcz, a w kategorii pracowników PWr powyżej 45 lat I miejsce zajął Józef Uramowski.

Wszystkim uczestnikom biegu dopisywały humory, tym bardziej, że mimo późnej jesieni pogoda była wyjątkowo piękna.

Renifery i sanie zostały na granicy śniegu

Mikołaj na PWr

Kto szybko daje, dwa razy daje. Już 2 grudnia w gmachu głównym PWr odbyła się impreza mikołajowa dla dzieci pracowników uczelni. Uczestniczyło w niej ok. 1.100 dzieci wraz z rodzicami. (Skąd u nas tyle dzieci, skoro średnia wieku adiunkta zbliża się do pięćdziesiątki?) W czasie zabawy „pajacyki” częstowały dzieci cukierkami. Aniołki pomagały Mikołajowi w rozdawaniu paczek.

Tym razem zaangażowano do występów grupę aktorów z warszawskiego teatru „Rampa”. Nagłośnienie było (na nasz gust) aż za dobre. Wiele dzieci zrobiło sobie pamiątkowe zdjęcia ze św. Mikołajem, który na szczęście nie poddał się szalejącej ostatnio modzie i nie przebrał się za gigantycznego krasnoludka. I to nas cieszy!

Fot. S.Szrek/SpAW

NAUKA – TECHNIKA – ŚRODOWISKO

W dniach 20-22 września 2000 r. obradował we Wrocławiu **VII Krajowy Zjazd Górnictwa Odkrywkowego**. Jego organizatorami byli Zarząd Oddziału Wrocławskiego SITG i Wydział Górniczy Politechniki Wrocławskiej, a hasłem przewodnim NAUKA – TECHNIKA – ŚRODOWISKO.

W skład Komitetu Honorowego zjazdu weszli: Maciej Płażyński – marszałek Sejmu RP (przewodniczący), Jerzy Steinhoff – wicepremier, minister gospodarki, W. Bradecki – Prezes WUG, Witold Krochmal – wojewoda dolnośląski, Andrzej Jarocho – wiceprezydent Wrocławia, prof. Andrzej Mulak – rektor Politechniki Wrocławskiej, T. Zygałowicz – Prezes ZG SITG.

W VII Krajowym Zjeździe wzięło udział grono 250 uczestników reprezentujących: zakłady górnicze, przedstawiciele Wyższego i Okręgowych Urzędów Górniczych, wyższe uczelnie, firmy i inne instytucje związane z krajowym górnictwem odkrywkowym. Na podstawie wygłoszonych i opublikowanych w materiałach konferencyjnych 35 referatów (Prace Instytutu Górnictwa – 91, seria: Konferencje, nr 28) oraz owocnych wystąpień i dyskusji, sformułowano wnioski:

- Rozwój kraju w najbliższych latach wymagać będzie pozyskiwania węgla brunatnego, towarzyszących surowców i innych eksploatowanych odkrywkowo kopalnin skalnych.

- Rozwój ten wymaga m.in. dalszego doskonalenia i ustabilizowania prawnych podstaw działalności górniczej oraz uwzględnienia odrębności i wielkości przedsiębiorstw górniczych.

Zgodnie z hasłem przewodnim VII Zjazdu: NAUKA – TECHNIKA – ŚRODOWISKO, równoległe z obradami zorganizowa-

no wystawę i liczne prezentacje krajowych i zagranicznych firm oferujących maszyny, urządzenia, technologie, oprogramowanie oraz usługi technologiczne dla potrzeb odkrywkowej eksploatacji górniczej.

Na zdjęciu u góry prorektor PWr Ludomir Jankowski, dziekan Wydziału Górniczego PWr Monika Hardygóra i prezes WUG Jan Szczerbiński przecięciem wstęgi otwierają wystawę.

Zgodnie z tradycją zaproponowano, by następny Zjazd Górnictwa Odkrywkowego odbył się w 2005 r. Gotowość jego zorganizowania zadeklarowała spontanicznie Kopalnia Węgla Brunatnego Bałchatów S.A.

(WG)

WOLFSBURG '2000

Kolejna grupa studentów Wydziału Mechanicznego (III i IV rok) udała się w dniu 23 października 2000 r. z wizytą do Instytutu Budowy Pojazdów Braunschweig-Wolfenbuettel Fachhochschule (BWFH), który ma swą siedzibę w Wolfsburgu. To miasto powstało wokół fabryki Volkswagena. Olbrzymie logo VW umieszczone na jednym z budynków koncernu i kominy fabryczne widoczne są już przy zjeździe z autostrady do centrum.

Polska grupa po zakwaterowaniu się w miejscowym Schronisku Młodzieżowym (Jugendgaestehaus) i krótkim spacerze została powitana przez prof. Gerharta Rinne – patrona trwającej już trzeci rok współpracy.

Następnego dnia zwiedzano wytwórnię silników spalinowych VW w odległym o około 50 km Salzgitter. Pięciogodzinna wizyta w trzeciej w świecie pod względem wielkości produkcji fabryce silników rozpoczęła się projekcją filmu i odwiedzeniem zakładowego muzeum.

Fabryka przytłacza wielkością. Przemieszczanie się z hali do hali jest ułatwione dzięki łącznikom komunikacyjnym. Zaskakująca jest ilość rowerów używanych do komunikacji wewnętrznej. Zdumiewająco sunące bezszelestnie i mrugające na zakrętach kierunkowskazami bezobsługowe wózki transportowe. Największe zainteresowanie zwiedzających wzbudziła jednak technologia „crack” stosowana przy obróbce korbowodów dla silnika wytwarzanego w firmie Volkswagen Motor Polska w Polkowicach (pokrywa stopy korbo-

W laboratorium silników spalinowych w Wolfenbuettel – stanowisko do badań bezpośredniego wtrysku benzyny

„Rada starszych” na pożegnalnej kolacji (od prawej: prof. H. Janssen, prof. W. Huck, prof. G. Rinne, dr C. Kolanek)

wodu nie jest odcinana lecz odrywana, co zapewnia jednoznaczne połączenie montażowe tych elementów).

Gości dopuszczono również do tajników laboratoriów, w których bada się prototypy silników. Na końcu zwiedzania – oglądanie linii montażu i zapoznanie się z problemami występującymi przy kontroli jakości po tzw. gorącym teście.

W Wolfenbuettel znajduje się „centrala” Wyższej Szkoły Zawodowej Braunschweig-Wolfenbuettel. Tam polską grupę przyjął wicekanclerz szkoły prof. Winfried Huck, który przedstawił historię, organizację i zasady funkcjonowania uczelni. Gospodarze pokazali również laboratorium podstaw konstrukcji maszyn, silników spalinowych oraz centrum komputerowe, dostępne przez całą dobę w ciągu całego tygodnia.

Na środę 25 października przewidziano odwiedzinę w centrali koncernu VW w Wolfsburgu. W linii prostej to tylko 500 m od Jugendgaestehausu, ale miasto oddziela od fabryki VW żeglowny Kanał Śródlądowy łączący Łabę z Wezerą. Aby dostać się do Centrum Badawczego na terenie fabryki, trzeba przekroczyć most na kanale i skorzystać z bramy towarowej. Wycieczkowiczów powitał dr Christian Jelitto i zaprosił ich do sali konferencyjnej, gdzie dr Hans-Joachim Oberg – szef grupy zajmującej się agregatami silnikowymi przedstawił kierunki badań prowadzonych w VW. Dr Jelitto zaprezentował wyniki badań i symulacji procesu bezpośredniego wtrysku benzyny. Opiekunowie grupy otrzymali zestawy materiałów informacyjnych.

W ramach wizyty w fabryce VW zwiedzono zakład produkcji samochodów *golf* i *bora*.

Jedną z atrakcji było oglądanie mieszczącej się na terenie fabryki wystawy AUTOSTADT, która jest jednym z elementów wystawy EXPO'2000 w Hanowerze.

26 października był przeznaczony na wyjazd do Hanoweru i zwiedzanie

światowej wystawy EXPO'2000. Mimo że dostanie się do niektórych pawilonów wymagało odstania 3-godzinnej kolejki, uczestnicy wyjazdu znaleźli czas na odwiedzinę polskiego pawilonu, który w tym dniu prezentował Opolszczyznę.

W ostatnim dniu wizyty odbyło się seminarium w Instytucie Budowy Pojazdów. Otworzył je prof. Rinne. Pełnomocnik dziekana ds. promocji Wydziału Mechanicznego PWR dr Zbigniew Sroka przedstawił naszą uczelnię oraz wydział, a następnie polscy goście wygłosili wykłady „zamawiane” w ramach programu Socrates:

- dr C. Kolanek: *Alternatywne napędy dla pojazdów,*
- dr Z. Sroka: *Procesy zużycia silnika w wyniku obciążeń mechanicznych, cieplnych i chemicznych,*
- dr M. Reksa: *Paliwa alternatywne np. RME,*
- dr W. Walkowiak: *Ekologiczne aspekty w silnikach spalinowych.*

Prof. Heitland prezentuje swój program symulacyjny

W seminarium uczestniczył m.in. znany z sympatii dla Polaków prof. Herbert Heitland, emerytowany szef Centrum Badawczego VW. Przedstawił on polskim studentom swój komputerowy program symulujący jazdę samochodem, który umożliwia testowanie temperamentu kierowcy. Następnie obdarował ich swoją książką, do której dołączył dyskietkę z prezentowanym programem.

Wśród słuchaczy byli również niemieccy studenci planujący odbycie części studiów na naszej uczelni oraz student Wydziału Mechanicznego PWr, zaliczający 1 semestr studiów w IBP w Wolfsburgu.

Po wykładach i zwiedzaniu laboratoriów prof. Rinne przedstawił kierunki studiów realizowanych w Wolfsburgu (techniki wytwarzania, zarządzanie w służbie zdrowia, recykling).

Uroczysta kolacja w restauracji mieszczącej się w starym browarze była okazją do podsumowania pracowitego dnia i całego pobytu. Oprócz polskiej grupy uczestniczyli w niej: wicekanclerz prof. Winfried Huck, dyrektor IBP prof. Heinrich Holdack-Jansen, prof. Gerhard Rinne i prof. Herbert Heitland wraz z małżonkami, a także czterech absolwenci IBP, którzy gościli we Wrocławiu w

Germanista mgr Jan Strach pod słynną bocianią deklaracją (kocham Polskę) na EXPO'2000 w Hanowerze

1998 roku, w czasie pierwszej wyprawy niemieckich studentów w ramach współpracy PWr z BWFH.

Gromkim „Sto lat” podziękowano prof. Rinnemu za zaproszenie do Wolfsburga, i wcale nie ukrywano nadziei na następną wizytę.

Czesław Kolanek

Fot. Zbigniew Kędzia

Grupa w budynku recepcyjnym wystawy AUTOSTADT

Znaczący sukces fizyków z Politechniki Wrocławskiej

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej i Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauk wyłania co roku najlepsze prace doktorskie z różnych dziedzin. Co trzy lata poddawane są ocenie prace z zakresu fizyki – jest to prestiżowy Konkurs im. Grzegorza Białkowskiego. W 1997 roku I nagrodę w tym konkursie obejmującym wtedy lata 1995-1997 otrzymał dr Piotr Sitko z Instytutu Fizyki Politechniki Wrocławskiej za pracę doktorską pt. „Teoria nadprzewodnictwa anyonowego i układów złożonych fermionów” wykonaną pod kierunkiem prof. Lucjana Jacaka.

W następnym, rozstrzyganym w tym roku Konkursie im. Grzegorza Białkowskiego obejmującym kolejne trzy lata wyróżnienie otrzymał dr Arkadiusz Wójs z Instytutu Fizyki Politechniki Wrocławskiej za pracę doktorską pt. „Struktura elektronowa półprzewodnikowych kropek kwantowych”, której promotorem był również prof. Lucjan Jacak. Wyróżnienie to jest obok I nagrody drugim pod względem rangi honorem przyznawanym przez Komisję Konkursową. Trzeba podkreślić, że konkurencja jest bardzo poważna. W ciągu trzech lat w Polsce broniących jest zwykle kilkaset doktoratów z zakresu fizyki, bowiem obok instytutów fizyki na Politechnikach, są wielkie i znakomite instytuty fizyki na uniwersytetach (nierzadko po dwa – fizyki teoretycznej i doświadczalnej) oraz kilka potężnych instytutów fizyki PAN.

Tak więc sukces w dwóch kolejnych Konkursach im. G. Białkowskiego jest bezprecedensowym osiągnięciem zespołu z Instytutu Fizyki Politechniki Wrocławskiej.

Warto dodać, że również w konkurencji prac magisterskich zespół ten legitymuje się najwyższymi osiągnięciami: dwie prace dyplomowe wykonane pod kierunkiem prof. Lucjana Jacaka zostały uznane przez Polskie Towarzystwo Fizyczne za najlepsze w kraju prace magisterskie z fizyki w 1995 (praca dyplomowa właśnie dra Arkadiusza Wójsa) i w 1999 (praca dyplomowa mgr Izabeli Szlufarskiej).

Uroczyste wręczenie nagród laureatom Konkursu im. Grzegorza Białkowskiego odbywa się w Pałacu Staszica w Warszawie. Tym razem miało miejsce w dniu 7 grudnia.

Dodajmy także, że obaj laureaci dr Arkadiusz Wójs i dr Piotr Sitko zamierzają w najbliższym czasie przedstawić swoje prace habilitacyjne. □

Dr Piotr Sitko i dr Arkadiusz Wójs pozują do zdjęcia ze swoim promotorem profesorem Lucjanem Jacakiem (w środku).

Wywiad z dr inż. Barbarą Bolkowską, dyrektorem Departamentu Badań KBN

Cel – innowacyjność gospodarki

Okazją do przeprowadzenia rozmowy było posiedzenie Opiniodawczo-Doradczego Zespołu Ds. Projektów Celowych KBN odbywającym się we Wrocławiu 30 listopada 2000.

Zespół ds. projektów celowych działa w składzie:

- *prof. Henryk Górecki (przewodniczący), PWr, członek KBN*
- *prof. Tadeusz Bóld, Inst. Metalurgii Żelaza im. S.Staszica, Gliwice, członek KBN*
- *prof. Piotr Bykowski, Morski Instytut Rybacki, Gdynia*
- *prof. Monika Hardygóra, PWr*
- *prof. Krzysztof Jajuga, AE we Wrocławiu, członek KBN*
- *prof. Jan Koch, PWr*
- *prof. Zbigniew Śmieszek., Instytut Metali Nieżelaznych (Gliwice), i przew. RG JBR członek KBN*

– *Spotkanie Opiniodawczo-Doradczego Zespołu KBN ds. Projektów Celowych odbywa się tym razem we Wrocławiu. Czy celowe było podjęcie trudu wyjazdu z Warszawy?*

– *Uważam, że bardzo warto było tu przyjechać. Oprócz tego, że można było zapoznać się z sytuacją uczelni, czemu służyło spotkanie z rektorem, zobaczyliśmy też nowe pomieszczenia świeżo oddanego do użytku Wrocławskiego Centrum Transferu Technologii ...*

– *...dofinansowanego przez KBN.*

– *Dofinansowanego, no tak. Ale nawet Nagroda Nobla związana jest z nazwiskiem naukowca, a nie sponsora badań. Zasługą sponsora jest tylko sensowny dobór celu finansowania. Godzien pochwały jest przede wszystkim ten, kto wyszedł z inicjatywą i dokończył tego dzieła.*

– *A jednak czynnik finansowy jest istotny.*

– Sprawy finansowe muszą istnieć, ale nie są pierwszoplanowe, jeśli chodzi o cel działania. Co do naszego spotkania we Wrocławiu, chcę podkreślić, że wybór miejsca obrad wynika także z jego składu osobowego. Ten bardzo ważny zespół Komitetu Badań Naukowych ma w swoim składzie aż cztery osoby z Wrocławia i dwie z Gliwic.

– *Czy to znaczy, że Wrocław będzie stałym miejscem spotkań zespołu?*

– Trudno to jeszcze przesądzić. Póki nie obciąża nas zbyt duża liczba dokumentów, które są oczywiście gromadzone w Warszawie, możemy pozwolić sobie na sesje wyjazdowe. Poza tym bardzo przyjemnie występować w roli gościa, a nie gospodarza posiedzeń.

– *Jaki jest zakres działania powołanych zespołów opiniodawczo-doradczych?*

– KBN powołał trzy bardzo ważne zespoły opiniodawczo-doradcze, które mają wspomagać Komitet i Ministra nauki w kształtowaniu polityki naukowej i naukowo-technicznej państwa. **Zespół do Spraw Działalności Statutowej i Inwestycji** będzie formułował politykę założeń polityki finansowania działalności statutowej jednostek i polityki inwestycyjnej, a także będzie wskazywał, jaki jest uzasadniony udział dotacji podmiotowej i dotacji celowej (na inwestycje) w środkach budżetowych przeznaczonych na naukę.

Z kolei **Zespół do Spraw Projektów Badawczych** będzie wskazywał, jakie kierunki badań naukowych powinny być szczególnie rozwijane, np. w formie projektów badawczych zamawianych przez Komitet.

Zbierający się dziś we Wrocławiu **Zespół do Spraw Projektów Celowych** będzie formułował propozycje kierunków badań stosowanych i prac rozwojowych szczególnie ważnych dla wzrostu innowacyjności gospodarki, a także jaka powinna być proporcja nakładów w budżecie nauki przeznaczonych na finansowanie projektów celowych i celowych zamawianych, aby ten cel osiągnąć.

– *Projekty celowe wyrastają na bazie kooperacji z przemysłem. Czy działalność zespołu obejmuje też rozpoznawanie tego, co w przemyśle wartościowe, w co warto inwestować?*

– Na pewno zespół będzie musiał wykorzystywać i ekspertyzy, i materiały istniejące. Podstawę prac może stanowić program „Polska 2025”, który już nakreśla taką długofalową politykę czy strategię rozwoju Polski – jak to określa tytuł opracowania. Mamy też założenia polityki innowacyjnej do 2002 r.

– *Ale wiele zależy też od inicjatywy zakładów przemysłowych.*

– Przemysł jest uwarunkowany czynnikami gospodarczymi i różnicowany pod względem własnościowym. To sprawia, że trzeba stosować wobec przedsiębiorstw zróżnicowane instrumenty działania. Generalnie jednak przedsiębiorstwa będą robiły to, co im da zysk, co dla nich będzie interesem. Podstawą ich decyzji będą oczekiwane efekty, które zresztą

mogą mieć różną formę: lepszego produktu, niższych kosztów wytwarzania, obniżenia szkodliwości procesu produkcyjnego dla środowiska, a może jeszcze inną.

– *Czy zakładają Państwo, że jednostka badawcza będzie inicjatorem tych kontaktów z przemysłem?*

– Nie, dążenie do nawiązania kontaktów powinno być obustronne.

– *Jakie czynniki decydują więc o sukcesie?*

– Oprócz woli współdziałania potrzebna jest przede wszystkim wymiana informacji. I to obustronna. Dlatego tak ważne jest tworzenie centrów transferu technologii, takich między innymi, jak wrocławskie.

– *Wiem, że przewodniczący Zespołu do Spraw Projektów Celowych prof. Henryk Górecki jest dobrze zorientowany w praktycznych problemach przemysłu chemicznego, z którym ma bogate kontakty.*

– Tak, myślę, że można to powiedzieć o wszystkich członkach tego zespołu. Każdy z nich jest świetnie zorientowany w przemysłowych aspektach reprezentowanej przez siebie dziedziny. Działalność takiego zespołu już wkrótce powinna przynieść konkretne owoce.

– *Dziękuję Pani za rozmowę.*

Rożmawiała Maria Kisza

Sukces w Lyonie – wygraliśmy „przed egzaminem”

W wakacyjnym numerze *Pryzmatu* (132-133) pisaliśmy o prezentacjach studenckich w Lyonie, w których uczestniczyli studenci z Samorządu Studenckiego, Wydziałów Architektury, Budownictwa Lądowego i Wodnego oraz członkowie stowarzyszenia fotografików SpAF.

CROUS Lyon - Saint Etienne umożliwił naszym studentom udział w Świątce Społeczności Studenckich w Lyonie w maju br. oraz prezentacje prac fotograficznych, rysunków, a także osiągnięć kół naukowych. Fotografie artystyczne studentów ze SpAF-u tak zachwyciły organizatorów z CROUS, że zaprosili ich do udziału w międzynarodowym konkursie fotograficznym, w którym uczestniczyli studenci z Mediolanu, Florencji, Coimbr i Monachium. Tematem fotografii było życie studenckie w domach akademickich.

Ostatnio dotarły do nas miłe wiadomości o finale konkursu. Przywiozła je delegacja francuska przebywająca na Politechnice Wrocławskiej z okazji obchodów 55-lecia naszej Uczelni. W skład delegacji wchodziła pani Stephanie Thomas reprezentująca Sekcję Kultury w CROUS oraz panowie Denis Lambert – zastępca dyrektora CNOUS w Paryżu i Jean-Pierre Coudour – dyrektor CROUS Lyon - Saint Etienne. Goście z Francji przywieźli I nagrodę dla pana Andrzeja Stafiniaka (SpAF) z Wydziału Elektrycznego za zdjęcie „Przed egzaminem”. Nagroda została wręczona laureatowi w obecności z JM Rektora prof. Andrzeja Mulaka i studentów, którzy w maju br. uczestniczyli w Świątce Społeczności Stu-

denckich w Lyonie. W spotkaniu wzięli udział również: prodziekan Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego dr Krystyna Szcześniak, kierownik Sekcji ds. Studenckich mgr inż. Andrzej Ostoja-Solecki, mgr Marian Pawlak – trener koordynator sekcji wioślarskiej klubu AZS oraz kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej mgr Krystyna Galińska.

Dzięki gościnności kierownika Zespołu Domów Studenckich mgr Janusza Drozdowskiego goście zwiedzili również osiedle studenckie przy ulicy Wittiga.

Wizyta we Wrocławiu była dla delegacji francuskiej przede wszystkim okazją do odbycia rozmów z prorektorem ds. studenckich prof. L. Komorowskim, który zaproponował podjęcie partnerskiej współpracy między Politechniką Wrocławską a CROUS Lyon - Saint Etienne w zakresie spraw studenckich. W podpisanym protokole uwzględniono propozycję przyszłej współpracy w dziedzinie kultury i sportu (udział ekipy wioślarzy PWr w regatach w Lyonie, rozszerzenie udziału w konkursie fotograficznym, udział Politechniki w programie Culture-Action, obejmującym wymianę międzynarodową studentów). Na uwagę zasługuje również wymiana informacji i wzajemne wizyty mające na celu poznanie nowych systemów obsługi stołówek uni-

wersyteckich, szczególnie w miastach francuskich dysponujących dużym doświadczeniem w tym zakresie i nowymi technikami.

Nawiązane na 29. Francusko-Niemieckim Seminarium w Trewirze w roku 1997 kontakty z CNOUS i CROUS przekształcają się w konkretną współpracę. Można żywić na-

Moment wręczania nagrody panu Andrzejowi Stafiniakowi

dzieję, iż w przyszłości będą to nie tylko sukcesy w konkursach fotograficznych.

Krystyna Galińska

Dział Współpracy Międzynarodowej

Pan Andrzej Stafiniak jest doktorantem na Wydziale Elektrycznym. W 1995 r. ukończył tu studia ze specjalnością *Przyrządy i systemy pomiarowe*. Po dwóch latach asystentury podjął studia doktoranckie. Tematem jego pracy przygotowywanej pod kierunkiem prof. Zdzisława Nawrockiego jest „Metoda pomiaru impedancji pętli zwarcia”.

Swoją przygodę z fotografią rozpoczął w dzieciństwie. Od ojca nauczył się obrabiać czarno-białe zdjęcia. W okresie studiów nie poświęcał temu zajęciu zbyt wiele czasu, z powodu jego braku. Udział w Rajdach Elektryka przyczynił się do renesansu fotograficznego. Ich organizator – prodziekan Wydziału Elektrycznego dr Zbigniew Kłós zaprosił go jako fotografa rajdowego.

Kontakty ze SpAFem sprawiły, że Andrzej Stafiniak wziął udział w konkursie organizowanym dla młodzieży z kilku uczelni europejskich. Zaproszenie Polaków do prezentacji było wynikiem wysokiej oceny, jaką uzyskała przedstawiana tam wiosną wystawa *Polaska Fotografia Studencka*.

Nasi studenci zostali zaproszeni do konkursu organizowanego przez cztery inne europejskie ośrodki akademickie: Lyon, Monachium, Florencję i Coimbrę. Temat konkursu „Nasz campus” (mającego obrazować życie studentów) został określony przez Włochów, zaś najlepsza praca została wybrana przez studentów spośród 30 prac, które znalazły się w finale.

Przyznana nagroda nie jest tylko symboliczna. Wynosi 600 euro. Ten konkretny wymiar finansowy może dodatkowo zachęcić studentów do uczestnictwa w dalszych konkursach.

Rozmawiają panowie Denis Lambert – zastępca dyrektora CNOUS w Paryżu i Jean-Pierre Coudour – dyrektor CROUS Lyon - Saint Etienne, pani mgr Krystyna Galińska i rektor prof. Andrzej Mulak.

Warto tu zacytować słowa przedstawiciela organizatorów pana Denisa Lamberta (CNO-US), który stwierdził, że wszystkie polskie prace, jakie przysłano, świetnie promują naszą kulturę i wyraził nadzieję na poszerzenie kontaktów.

Nagrodzone zdjęcie powstało w czasie przygotowywania polskiej ekspozycji na konkurs w Lyonie, choć Andrzej Stafiniak nie zrobił go z myślą o konkursie. Agnieszka, bohaterka zdjęcia, przygotowywała się właśnie do egzaminu. Po kilku dniach intensywnej nauki i tuż przed egzaminem stan „upojenia” wiedzą osiągał apogeum. Ten właśnie moment udało się uchwycić fotografowi. *Fakt, że zdążyłem wysłać to zdjęcie do Lyonu, zawdzięczaam Sławkowi Szrekowi.* – podkreśla autor. – *Zdążyliśmy w ostatniej chwili.*

Nie od razu rozumiałem rady starszych od siebie fotografów, że trzeba przede wszystkim rozwijać własną spostrzegawczość i wrażliwość. – mówi Andrzej Stafiniak – *Z czasem okazała się, że ta trudna prawda jest w stu procentach prawdziwa! Minęło sporo lat zanim nauczyłem się „patrzeć”. Jak to powiedział jeden ze znawców problemu – każda sytuacja ma swój punkt kulminacyjny, rolę fotografa jest umiejętnie wychwycenie tej chwili.*

Inspiracją dla moich zdjęć było malarstwo Zbigniewa Supersona i Stanisława Przewłockiego, z którymi się zaprzyjaźniłem. Zbyszek „Przed egzaminem”

tworzy obrazy bardzo symboliczne i precyzyjne, mocno naładowane treścią. Malarstwo Staszka, szczególnie to niekomercyjne, jest bardzo emocjonalne. Wiele skorzystałem też z kontaktów z fotografikiem wrocławskim Zbyskiem Stokłosą. Zachęcił mnie On do dalszych bardziej kreatywnych poszukiwań.

W dziedzinie techniki fotograficznej ciekawym forum do dyskusji i wymiany doświadczeń jest grupa dyskusyjna **pl.rec.foto**. Tam właśnie „spotkałem” Vacka którego szereg uwag i rad na temat obróbki chemicznej negatywów, pozwoliły mi znacząco podnieść walory techniczne moich prac.

Andrzej Stafiniak od kilku lat nieformalnie współpracuje ze SpAFem, a szczególnie ze Sławomirem Szrekiem, zaś od ponad roku jest członkiem Wrocławskiego Towarzystwa Fotograficznego.

Zachęcony efektami, próbuje „znaleźć” swoje spojrzenie na wiele dziedzin i aspektów życia. Im więcej fotografuję, tym bardziej dostrzegam że nie jest to takie proste. – mówi.

Dziedziny, w których się dobrze czuje, to reportaż oraz szeroko rozumiany portret: ludzie, zwierzęta, ale także przedmioty, detale. W krajobrazie interesuje go detal, w martwej naturze – kompozycja, w człowieku – jego emocje i wzajemne relacje. We wszystkim istotą jest gra światła i cienia.

Zyczymy Mu następnych sukcesów. □

NA WYDZIAŁACH

GÓRNICZY

18. 09. 2000 r. na posiedzeniu Rady Wydziału:

- wyrażono zgodę na przedłużenie dr inż. R. Kabatowi urlopu bezpłatnego do 30.09.2001r.,

- poparto wniosek o zatrudnienie prof. S. Dmitruka na rok akademicki 2000/2001 na 1/4 etatu,

- wyrażono zgodę na wszczęcie przewodu doktorskiego Doroty Sobczyk nt.: „Badania nad formowaniem odpadów poflotacyjnych” i powołano prof. dr hab. inż. Jadwigę Więckowską na promotora pracy doktorskiej,

- nadano Wojciechowi Sawickiemu stopień naukowy doktora nauk technicznych.

19.09.2000 r. na posiedzeniu Rady Wydziału:

- jednogłośnie poparto wniosek o wystąpienie do uprawnionej Rady o wszczęcie postępowania dla uzyskania tytułu profesora przez dr hab. inż. Waltera Bartelmusa,

- zatwierdzono temat pracy dyplomowej Piotra Szmigła pt. „Koncepcja nowych systemów przerobczych w Kopalni Gabra w Słupcu”,

- nadano Jackowi Szczepińskiemu stopień naukowy doktora nauk technicznych oraz zaopiniowano wniosek o przyznaniu dr inż. Jackowi Szczepińskiemu nagrody za rozprawę doktorską.

11.10.2000 r. na posiedzeniu Rady Wydziału:

- wyrażono zgodę na wszczęcie przewodu doktorskiego mgr inż. Sebastiana Goli nt.: „Analityczna metoda oceny zaburzeń pracy głównych wentylatorów kopalnianych” oraz powołano prof. dr hab. inż. Andrzeja Strumińskiego na promotora pracy doktorskiej,

- zatwierdzono kandydaturę dr Stanisława Ślusarczyka na kierownika Zakładu Geologii Stosowanej, Odwadniania i Ekologii w Instytucie Górnictwa PWr,

- wyrażono zgodę na przedłużenie zatrudnienia dr inż. Haliny Martyniuk na stanowisku adiunkta w I-11 na rok akademicki 2000/2001,

- zatwierdzono odbiór zlecenia Nr 341961 nt.: „Badanie nad zastosowaniem kredy jeziornej z kopalni Bełchatów”.

31. 10. 2000 r. na posiedzeniu Rady Wydziału jednogłośnie poparto wniosek o przedłużenie mianowania dr hab. inż.

Dokończenie na stronie 44

NA WYDZIAŁACH

Dokończenie ze strony 43

Wojciecha Ciężkowskiego na stanowisku profesora nadzwyczajnego PWr. na czas nieokreślony.

MECHANICZNO-ENERGETYCZNY

26 września na posiedzeniu Rady Wydziału:

- Postanowiono zatrudnić na stanowiskach profesorów nadzwyczajnych dr. hab. inż. Juliusza Gajewskiego i dr. hab. inż. Krzysztofa Jesionka.

- W wyniku rozstrzygnięcia konkursów powołano dr. inż. Artura Jędrusynę i dr. Marka Lewkowicza na stanowiska adiunktów.

- Postanowiono również zatrudnić:
  - dr. inż. Ryszarda Głębiaka w I-20 w pełnym wymiarze czasu pracy,
  - dr. hab. Mieczysława Mieczysławskiego, prof. nadzw. i dr. hab. inż. Janusza Zaleskiego, prof. nadzw. na stanowiskach profesorów nadzwyczajnych na 1/4 etatu,

- mgr inż. Jacka Lamperskiego na stanowisku asystenta w I-20 w pełnym wymiarze czasu pracy,

- mgr inż. Gabrię Konopkę i mgr. inż. Arkadiusza Wiśniewskiego na 1 etatów asystenckich w I-20.

- Jednomyślnie przyjęto projekt wniosku o utworzenie kierunku kształcenia Energetyka.

INŻYNIERIA ŚRODOWISKA

20 września na posiedzeniu Rady Wydziału dziekan wspomniął zmarłego dr. Józefa Januszewskiego. Jego pamięć uczczono minutą ciszy.

- Dziekan podziękował za wieloletnią pracę odchodzącym na emeryturę: mgr inż. Adamowi Czmuchońskiemu, inż. Krystynie Koszelnik i dr inż. Krystynie Syczewskiej.

- Dr hab. Andrzej Kotowski przedstawił propozycje zmian w planach i programach studiów.

- W wyniku konkursu powołano dr. inż. Wojciecha Mazurka na stanowisko adiunkta w Katedrze Klimatyzacji i Ciepłownictwa.

- Na stanowiskach asystentów w Katedrze Klimatyzacji i Ciepłownictwa zatrudniono mgr inż. Edytę Dudkiewicz i mgr. inż. Marka Szmagarę na okres 1 roku.

22 listopada na posiedzeniu Rady Wydziału zaproponowano profile klas,

Dokończenie na stronie 45

Prof. Zbigniew Huzar, dr inż. Urszula Markowska-Kaczmar, dr Ludwik Kuźniarz, prorektor (vice-chancellor) szwedzkiej uczelni Per Eriksson, Maria Engelmark

Spotkanie z władzami Uniwersytetu w Karlskronie

18 listopada odbyło się spotkanie prorektora ds. nauczania PWr prof. Jerzego Świątka i przedstawicieli Wydziału Informatyki i Zarządzania w osobach prodziekana Urszuli Markowskiej-Kaczmar i prof. Zbigniewa Huzara z władzami Uniwersytetu w Karlskronie w Szwecji. Ze strony szwedzkiej w rozmowach brali udział prorektor (vice-chancellor) szwedzkiej uczelni Per Eriksson, Maria Engelmark odpowiedzialna za współpracę zagraniczną oraz dr Ludwik Kuźniarz, który jest zatrudniony przez tamtejszy uniwersytet na kontrakcie, pełni jednak również funkcję ambasadora naszej szkoły.

Inicjatywa spotkania wyszła ze strony władz uniwersytetu w Karlskronie. Z wstępnej prezentacji wynika, że uniwersytet ten jest uczelnią młodą i raczej małą. Obecnie kształci się tam około 3000 studentów. Powstał w 1989 roku i obecnie kształci studentów na 8 wydziałach, między innymi na Wydziałach: Inżynierii Oprogramowania i Informatyki oraz Telekomunikacji i Przetwarzania Sygnałów. Jednostki te poszukują partnerów do współpracy, gdyż zamierzenia Szwedów w zakresie komputeryzacji i rozwoju telekomunikacji są bardzo ambitne. W ciągu najbliższych dziesięciu lat wszystkie mieszkania w Szwecji mają być podłączone do Internetu. Pierwotnym zamysłem było stworzenie czegoś w rodzaju fe-

deracji uniwersytetów nadbałtyckich. Jednak po zatrudnieniu dr Kuźniarza zainteresowano się współpracą z Politechniką Wrocławską. Po tym pierwszym spotkaniu zostały określone płaszczyzny możliwej współpracy, które można podzielić na trzy obszary:

- edukacji (wymiana doświadczeń w zakresie metodyki nauczania, wymiana pracowników w celu wygłoszenia wykładów, seminariów itp.),

- badań (podejmowanie wspólnych projektów badawczych, organizowanie wspólnych konferencji, sympozjów etc.),

- wymiany studentów (stworzenie warunków do prowadzenia prac dyplomowych, prac doktorskich w uczelniach partnerskich, w przyszłości stworzenie specjalnego programu umożliwiającego studentom otrzymanie podwójnego dyplomu).

Następnym krokiem powinno być podpisanie umowy o współpracy pomiędzy obu uczelniami. Wymaga to jednak akceptacji Senatu PWr. Oczekuje się, że odpowiednia decyzja zapadnie jeszcze w bieżącym roku, a to pozwoli na wykonanie dalszych szczegółowych ustaleń w celu realizacji wspólnych zamierzeń ku obopólnej korzyści.

*dr inż. Urszula Markowska-Kaczmar
prodziekan Wydz. IZ*

28 stycznia 2001

UZUPEŁNIAJĄCE WYBORY DO SENATU

W związku z ustąpieniem prof. Leona Kieresa ze stanowiska senatora odbędą się w naszym okręgu (byłym województwie wrocławskim) wybory uzupełniające do Senatu RP. Komitet Wyborczy Akcja Wyborcza „Solidarność” zgłosił jako swego kandydata pracownika Politechniki Wrocławskiej Marka Muszyńskiego. Ponieważ wybory uzupełniające charakteryzują się z reguły małą frekwencją (ostatnie przyciągnęły tylko ok. 5% wyborców), mamy rzadką szansę, by niemal samymi głosami pracowników Politechniki wprowadzić naszego przedstawiciela do Senatu RP. W okresie prac nad Prawem o szkolnictwie wyższym i budżetem państwa posiadanie takiej reprezentacji może mieć dla środowiska akademickiego istotne znaczenie.

Marek MUSZYŃSKI, lat 53, fizyk, absolwent Uniwersytetu Wrocławskiego, pracownik dydaktyczny Politechniki Wrocławskiej, legendarny przywódca podziemnej „Solidarność”. Już w marcu 1968 roku był aresztowany i skazany na dwa lata więzienia w zawieszeniu za drukowanie ulotek. W 1980 roku był współzałożycielem „Solidarność” na Politechnice Wrocławskiej i wiceprzewodniczącym Komisji Zakładowej.

Po wprowadzeniu stanu wojennego działał w konspiracji. Po aresztowaniach przywódców podziemnej „Solidarność”, w 1983 roku odtworzył jej struktury i stanął na czele RKS NSZZ „S”, którym kierował do 1987 roku. Wybrany posłem na Sejm z listy „Solidarność” w 1991 roku. W Sejmie pracował w Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej. Od 1998 roku jest wiceprzewodniczącym „Solidarność” na Politechnice Wrocławskiej oraz delegatem na Zjazd Regionalny i Zjazd Krajowy.

Szanowni Państwo!

Zdecydowałem się kandydować w wyborach uzupełniających do Senatu z trzech powodów.

Po pierwsze, moją kandydaturę wysunęła „Solidarność”, a poparcia udzielił mi dolnośląski AWS. Zarówno Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność”, jak i Rada Regionalna AWS głosowały w tej sprawie jednomyślnie. To dla mnie bardzo ważne. Zawsze związany byłem z „Solidarnością”, przez cały czas działałem i nadal działam w jej strukturach i choć czuję się bardziej związkowcem, niż politykiem, cieszę się, że wokół mojej osoby nie było żadnych podzia-

NA WYDZIAŁACH

Dokończenie ze strony 44

które będą uznawane przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną jako zawodowe.

- Rozpoczęto postępowanie w sprawie nostryfikacji dyplomu inżynierskiego uzyskanego w Niemczech przez inż. Renatę Kuziel.

- Ogłoszono konkursy na stanowiska:
  - adiunkta w Katedrze Klimatyzacji i Ciepłownictwa,
  - 2 adiunktów w I-15,
  - profesora zwyczajnego w Katedrze Klimatyzacji i Ciepłownictwa
 i powołano komisje konkursowe.

- Na wniosek prof. Janusza Jeżowieckiego postanowiono ufundować jedno stypendium dla Polaka z Litwy.

łów w dolnośląskiej AWS. To dobry prognostyk na przyszłość.

Po drugie, choć do końca obecnej kadencji parlamentu zostało zaledwie kilka miesięcy i w tym czasie nie da się przeprowadzić żadnej ważnej inicjatywy ustawodawczej, istnieje możliwość podejmowania działań interwencyjnych. Jako senator RP chcę upomnieć się o Wasze niezłatwione sprawy, zamierzam interweniować wszędzie tam, gdzie łamane jest prawo, zwłaszcza wtedy, gdy wiąże się to z czyjąś krzywdą, a także tam, gdzie bezduszne prawo jest sprzeczne z elementarnym poczuciem sprawiedliwości.

Po trzecie, uważam, że nawet kilka miesięcy wystarczy, by pokazać inny styl działania. Inny styl to przede wszystkim zdecydowanie, konsekwencja i bezwzględna uczciwość, a także zaniechanie jałowych kłótni i sporów. Chciałbym, żeby wyborcy zobaczyli nowe oblicze „Solidarność”.

Szanowni Państwo!

Te wybory, dzięki Państwa poparciu, mogą odwrócić niekorzystny bieg wydarzeń, mogą pokazać, że nie wszystko jest przesądzone. Rządy postkomunistów miałyby tragiczne konsekwencje dla Polski. Chciałbym, aby okazało się, że nie musimy być skazani na monopol SLD.

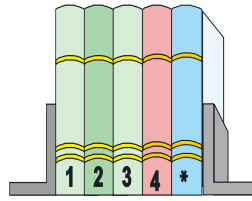
W tych wyborach, przy spodziewanej bardzo niskiej frekwencji, nawet pojedynczy głos może mieć znaczenie.

Marek Muszyński

KSIĄŻKI, które polecamy...

Upór i trwanie Wspomnienia o Zbigniewie Herbercie

Wydawnictwo Dolnośląskie
Wrocław 2000
cena 18,50 zł

Ta niewielkich rozmiarów książeczka zawiera osiem tekstów wspomnieniowych o zmarłym Poecie. Jak zwykle w takim przypadku, są to teksty dosyć zróżnicowane, pokazujące twórcę w różnych epokach życia i w sposób czasem więcej mówiący o autorze niż o bohaterze.

Na tym tle wyróżnia się bardzo korzystnie tekst pani Jadwigi Ruziewiczowej „Zbigniew Herbert – serdeczny przyjaciel mojego męża”.

Autorka jest wdową po prof. Zdzisławie Ruziewicz, pracowniku Wydziału Chemicznego Politechniki Wrocławskiej, a jednocześnie koleżance Herberta z czasów lwowskich. Ich szkolna przyjaźń przetrwała do śmierci. Prof. Ruziewicz zmarł 22 grudnia 1997 roku, pół roku przed Herbertem. Poeta nie chciał pogodzić się ze stratą przyjaciela. Jeszcze w czerwcu 1998 roku napisał na swojej książce dedykację: „kochanym Jadzi i Zdzisławowi Ruziewiczom poświęca stary wierny przyjaciel Zbigniew”.

Dzięki bliskości kontaktów między tymi dwoma ludźmi mamy możliwość poznać lepiej poetę, którego życiorys był prawie nieznanymi w czasach PRL. Jest to jednocześnie okazja, by dowiedzieć się czegoś o naukowcu, który żył wśród nas. □

Ośrodek Seniorów

Z okazji Święta nauki 15 listopada 2000 odbyło się uroczyste poświęcenie nowego Ośrodka Seniorów Wyższych Uczelni Wrocławia przy ul. Olszewskiego 23 (donosiliśmy już o tym w numerze 136).

Idea utworzenia takiego ośrodka powstała w 1993 roku. Już w styczniu 1994 r. z myślą o tym powołano Wrocławską Międzyuczelnianą Fundację „Pro Homine” na Rzecz Emerytów i Osób Niepełnosprawnych. Jej założycielami byli rektorzy sześciu wrocławskich uczelni: Uniwersytetu, Politechniki, Akademii Medycznej, Akademii Rolniczej, Akademii Ekonomicznej i Akademii Wychowania Fizycznego oraz komisje zakładowe

„Solidarności” tych uczelni, ponadto KZ „S” przy ASP i KO ZNP przy AR.

Zamierzeniem Rady było utworzenie ośrodka, w którym można będzie ludziom samotnym i chorym ze środowiska akademickiego zorganizować opiekę i pomoc w pokonywaniu trudności codziennego życia, a równocześnie umożliwić im nieskrępowaną egzystencję w samodzielnych mieszkaniach.

Zgromadzenie powołało Radę Fundacji złożoną z przedstawicieli środowisk poszczególnych uczelni.

Podstawowym założeniem było to, by ośrodek trwale zachował charakter placówki służącej rencistom i emerytom. Zatem, choć lokatorzy partycypowali w kosztach budowy (w wysokości 30%), uzyskane mieszkania mają charakter spółdzielczych lokali lokatorskich. Jest to rozwiązanie analogiczne do systemu TBS. Mieszkania nie mogą być zatem dziedziczone, a w momencie zwolnienia się kogoś z lokali będzie on zasiedlony przez kolejnego kandydata.

Realizacja budowy była możliwa dzięki uzyskaniu preferencyjnego kredytu z krajowego Funduszu Mieszkalnictwa oraz darowiznom sponsorów.

Największy problem stanowiło sfinansowanie części socjalnej, ogólnodostępnej, ponieważ pokrycie jej kosztów nie mieściło się w możliwościach byłych pracowników sfery budżetowej. Fundacja zabiegała w różny sposób o pieniądze na ten cel. Udało się uzyskać ok. 200 tysięcy złotych z PFRON. W 1997 roku zabiegi o pieniądze stały się szczególnie trudne ze względu na potrzebę pokrywania strat wynikających z powodzi. Jednakże dzięki pewnej grupie pracowników Politechniki, Uniwersytetu i Akademii Ekonomicznej, a ostatnio także Akademii Medycznej, którzy zadeklarowali regularne wpłaty na Fundację, uzyskano w latach 1995–2000 kwotę 64.777,61 zł, z czego ok. 40.000 zgromadziła Politechnika Wrocławska.

Fundatorzy (rektorzy i związki zawodowe) również pomogli finansowo przy realizacji inwestycji. Od 1995 r. do dziś przeznaczali na budowę ośrodka 161.650 zł. Jako wkład AR i PWr należy również wymienić przekazaną Fundacji działkę pod budowę.

Politechnika Wrocławska wspierała też prace poprzez udostępnienie lokalu, w którym mieściła się Fundacja „Pro Homine” i SM „Wrzos”.

Zasiedlony już budynek przy ul. Olszewskiego 23 będzie wkrótce dysponował dodatkowym zapleczem. Już w styczniu uruchomiona zostanie zapewne stołówka i gabinet lekarski (dwaj lekarze rodzinni podpiszą kontrakt z Kasą Chorych). Na wiosnę przewidziano uruchomienie części służącej do rehabilitacji, na początek przynajmniej w podstawowym zakresie. Wtedy ogół pracowników uczelni będzie mógł korzystać z zajęć rekreacyjnych i rehabilitacji. (mk)

Zarząd Fundacji „Pro Homine”

z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia

– tak związanych w naszej tradycji z ciepłem domowego ogniska –
składa Pracownikom Politechniki Wrocławskiej
serdeczne życzenia łask Bożych i szczęśliwego Nowego 2001 Roku.

Jednocześnie przesyłamy gorące podziękowania wszystkim,
którzy do tej pory wspomagali Fundację swoimi składkami.

DZIEŁO SKOŃCZONE!

Makieta i rzeczywistość

JE ks. kardynał H. Gulbinowicz pobłogosławił ukończone dzieło i mieszkańców osiedla.

Rektor AR prof. J. Kowalski w geście wdzięczności dla pani C. Biegańskiej, animatorki przedsięwzięcia z wspierającą je Fundacji „Pro Homine”.

Rektorzy PWr i UWr, prof. A. Mułak i prof. R. Gelles dokonali otwarcia w obecności mieszkańców osiedla, przedstawicieli władz miejskich i wojewódzkich.

W imieniu Rady Fundatorów wystąpił prof. A. Mułak. Obok stoi prof. O. Dąbrowski.

A przy okazji zakupy w osiedlowej aptece

WIĄZÓW RYNEK 2000 warsztaty architektoniczno-urbanistyczne

Przybyli ...

1

2

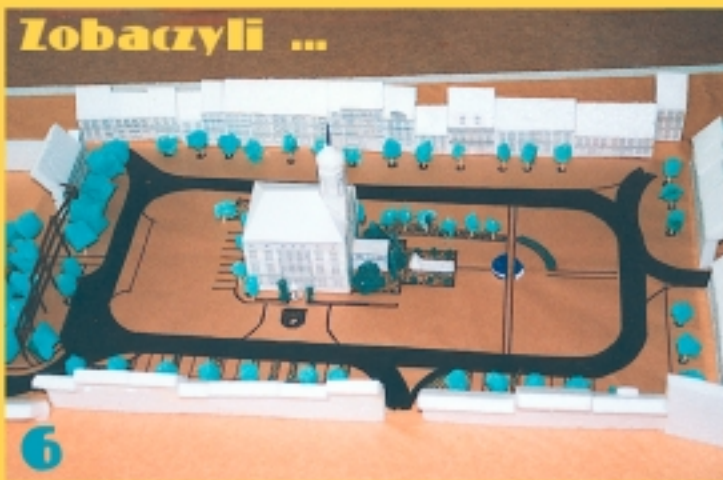
3

4

5

6

Zobaczyli ...

7

8

Zwyciężyli !